VATAN PARTİSİ Olağan 3. Genel Kurulu toplanıyor

Kongre Yeri : Vatan Düğün Salonu
Murat Paşa Sok. No: 11
Aksaray / İSTANBUL

Kongre Tarihi : 28 Ocak 1979 Pazar
Saat : 10.00

Sosyalist

KURUCUSU : Dr. HİKMET KIVILCIMLI

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ!

Sayı : 76 16 OCAK 1979 SALI FİYATI : 300 Krş.

Vatan Partisi III. Genel Kurulu Özel Sayısı

Giriş veya Olağan III. Genel Kurulun anlamı

Açıklama : Bu yazı Vatan Partisi'nde gelişen olayları değerlendiren bir metnin giriş bölümüdür. Kongrenin anlamına denk düştüğünden yayınlıyoruz.

Parti hayatımızın 23. ayındayız, III. Kongreye hazırlanıyoruz. I. Kongreden 23 ay sonra bugün, Partimizde siyasî karakteri farklı üç çizgi belirginleşmiştir. Ve bu bölünme, bundan önceki bölünmelerin hepsini geri plana itmiştir. I. Kongre'de **temelde** iki, bütün nüanslarıyla dikkate alındığında dört farklı görüş vardı. Ve bu farklı görüşler Parti mücadelesinde kendilerini daha da açık biçimde ortaya koydular. Şimdiki ayrılıklar, Reorganizasyon Kongresinin izlerini taşısalar da, tamamen ayrı karakterdedirler ve onların **çözümlenmesi** ancak Kongre **sonrası** mücadelede bulunabilir.

Bu yazıda iki temel konuya değinilecektir. **Birincisi,** Kongre sonrası mücadelemizde farklı siyasî görüşlerin nasıl ve hangi karakterde ortaya çıktığı anlatılacaktır. **İkinci** olarak da, bu görüşler arasında **olgunlaşan** ve **derinleşen** bazı prensip sorunları, ayrıca incelenecektir.

Partimizdeki bu siyasî farklılıkların ortaya çıkışını, özellikle önemli **konaklar** ve **mücadele alanları** olan; **Olağanüstü Kongre**nin ve **Teşkilât Toplantı**larının incelenmesi ile ortaya çıkartmaya çalışacağız.

Olağanüstü Kongre, kendinden sonra gelişen olaylarla **bir varmış bir yokmuş** döndü. Ama o Kongre, o zamana kadarki Parti politikasının iki temel konusunu; **İttifaklar** ve **Dünya - Türkiye Politikasını** irdeleyen ve sonuçlandıran bir Kongreydi. Yine Olağanüstü Kongre Parti içi mücadele açısından çok önemli bir yere sahiptir. Orada liberal burjuvazinin politikasından etkilenen azınlık **ölürken,** buna karşılık Anarşizm **doğuyor,** ilk tomurcuklarını veriyordu. İşte, bu özelliğinden dolayı Kongre, ayrıca incelenmelidir. Elbet, o Kongrede, henüz tomurcuklardan başka bir şey bulunamayacaktır. Fakat, bu özelliği onun ihmalini gerektirmez.

Olağanüstü Kongreden sonra başlıyan Teşkilât Toplantıları ise; deyim yerindeyse tam anlamıyla **Partimizin resmidir.** Bu nedenle, o toplantıdaki mücadelenin izlediği aşamalar, kesinlikle irdelenmeli, tahlil edilmelidir. Ancak böyle, Partimizin en gerçekçi bir tablosunu elde edebiliriz. Böylece kendiliğinden söylenmiş oluyor; Parti hayatımıza —yani örgütlenme çalışmalarımıza politik taktiklerimize v.b.— Olağanüstü Kongre ve özellikle Teşkilât Toplantıları **mevzilerinden** bakacağız.

Mezarlık başı yolcularına baştan bir cevap : mücadele içinde çok söylendi. Zorunlu olmadıkça —muarızların tahrifat ve yanlış yorumlamalarını düzeltmek amacıyla— **eski;** gruplar döneminin olaylarına dönülmeyecektir. Ama ta baştan, bunun nedenini bir kere daha açıklamalı ve izah etmeliyiz.

(Devamı 2. Sayfada)

Doktorcu veya Kıvılcımcı hareketin eleştirisi 1971-78

Aşağıda bazı bölümlerini aktardığımız Rapor, Vatan Partisi Parti Konferansının görevlendirdiği Komisyon (C. Aydın - E. Aydınoğlu - S. Eralp - T. İçli - F. Şakar) tarafından III. Olağan Kongre edebiyatı olarak hazırlanmıştır. Rapor «Doktorcu veya Kıvılcımcı Hareketin Eleştirisi (1971 - 1978) ana başlığını taşımaktadır.

132 teksir sayfalık bu Rapor'un tamamını gazetemizde yayınlama olanağı yoktur. O nedenle burada sadece bazı bölümleri vermekle yetineceğiz. Ayrıca Rapor'un genel planını vereceğiz. Vatan Partisi Merkez Komitesi'nin ve Parti Konferansı'nın görevlendirdiği Komisyonun hazırladığı Kongre edebiyatlarının tamamı KIVILCIM Dergisi'nin yakında çıkacak 3. ve 4. sayılarında yer alacaktır.

Rapor'un Planı Şöyledir :

SUNUŞ

BİRİNCİ BÖLÜM

«Doktorcu» veya «Kıvılcımcı» Nitelemesi Üzerine
- A) «Doktorcu» olmadan Marksist - Leninist olunamaz
- B) Her «Doktorcu» Marksist - Leninist değildir

İKİNCİ BÖLÜM

Doktorcu Hareketin Doğuşu ve Ayrı Eğilimlerin Netleşmesi
- A) 12 Mart Öncesi
- B) 12 Mart Dönemi
- C) KIVILCIM Gazetesi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Vatan Partisi (1975 - 1976) : Küçük Burjuva Sosyalizmi
- A) Birinci Karakteristik : Polisiye Açıklama
- B) İkinci Karakteristik : Küfür Edebiyatı
- C) Sonuç : Burjuva Sosyalizmine Teslimiyet

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kıvılcım Grubu : Ortodoks Doktorcu Görünümde Burjuva Sosyalizmi
- A) Birinci Karakteristik : Marksizmi (Sınıf Mücadelesi Öğretisi) Terk
  - I) TSİP'e içinden eleştiri
  - II) TSİP'e ayrılırken yapılan eleştiri - özeleştiri
  - III) VP'den yapılan eleştiri
- B) İkinci Karakteristik : İlkesizlik

BEŞİNCİ BÖLÜM

VATAN PARTİSİ'NİN (1977 - 1978) BURJUVA SOSYALİST SAPITMASININ ÇÖZÜMLEMESİ
- A) Program Sapıtması
- B) Strateji - Taktik Sapıtması
- C) Örgüt Sapıtması

ALTINCI BÖLÜM

Ek'ler :
1) SOSYALİST Gazetelerindeki «Cephe Tartışmaları»nın Eleştirisi
2) «Halk Cephesi Nedir?» Broşürünün Eleştirisi
3) CHP'ye Karşı Tavrın Eleştirisi

Aşağıda «Sunuş» ve «Vatan Partisi'nin (1977 - 1978) Burjuva Sosyalist Sapıtmasının Çözümlemesi» bölümünden bazı bölümler aktarılacaktır :

(Devamı 4. Sayfada)

Giriş veya Olağan III. Genel Kurulun anlamı

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bugünkü olaylarımıza bakarken geçmişle **sınıfsal** bağlantısını kurmalı ve **yeni karakterini** açıklamalıyız. Partimizdeki mücadele sırasında, birdenbire, Kongreden alırsak 17 ay sonra, Kıvılcım Gazetesi çıkışını alırsak 4 yıl sonra **«Burjuva bir hat»** izlediğimiz **keşfedildi.** Bu keşif önce, temellendirilemeyince, açıklaması eski TSİP'e ve VP'ne girişlerle yapılmaya çalışıldı. Bu **«yeteri kadar ikna edici»** bulunmayınca, **«Eleştiri - Özeleştiri»**, **«Fraksiyon»** konularında **«PRENSİP»** tartışması yapılmak istendi. Ama, hepsinin üzerinden çeviklikle kayılıp gidildi. Bütün bunlar yaşadığımız olayları açıklayamamanın bir sonucu, o sancının kıvrandırmalarıdır. Veya **«her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır»** hesabı, bu da bir açıklama **«tarzı»** olabilir.

Nasıl bir yol izlememiz gerektiğini Teşkilât Toplantıları daha açıkça göstermiştir. Yaşadığımız olayları nasıl açıklamalı ve **eskiyle** bağlarını nasıl kurmalıyız?

Lenin, 1914 yılında **Tasfiyecilerle** mücadele sırasında konuyu şöyle açıklıyordu :

«Bu eğilm, Rusya'da marksizmin yığınsal **işçi sınıfı hareketiyle bağının yirmi yıllık tarihi içinde doğmuştur. 1894 - 1895'e kadar böyle bir bağ yoktu. Emeğin Kurtuluşu Grubu, sosyal - demokrat hareketin sadece teorik temellerini kurmuş ve işçi sınıfı hareketine doğru ilk adımları atmıştı.**

«**Sosyal - demokrasi ile yığınsal işçi sınıfı hareketi arasında sağlam ve kopmaz bağlar kuran şey, 1894 - 1895 dönemindeki propaganda ve 1895 - 1896 grevleri oldu. Ve derhal marksizmin iki eğilimi arasında ideolojik bir savaşım başladı : Ekonomistlerle tutarlı marksistler ya da Iskracı'lar arasındaki savaşım (1895 - 1902), menşeviklerle bolşevikler arasındaki savaşım (1903 - 1908) ve tasfiyecilerle marksistler arasındaki savaşım (1908 - 1914).**

«**Ekonomizm ve tasfiyecilik, yirmi yıldan beri varolan aynı küçük - burjuva, aydın oportünizminin iki değişik biçimidir.»** (Tasfiyecilik Üzerine, s. 349).

Demek RSDİP tarihinde üç belli başlı döğüş dönemi ve karakteri vardır. Ekonomistlerle mücadele 1902'ye kadar sürmüştür. Ekonomizm; işçi sınıfına yapışık, siyaseti ekonomik mücadelenin ardına koyan ve **«aşama aşama»** siyasete varmayı düşünen bir akımdı. Bu karakterinden dolayı Partileşmeye karşıydı. Bu eğilimle mücadele Partili gruplar (1895 - 1902) döneminde verilmiştir.

Menşevizm ise; ekonomizmin parti içinde bir devamıdır. Ve temel konusu; **«örgüt meselesinde oportünizmdir.»** tüzüğün üyelik maddesinde **muğlaklıkla** karakterize olmuşlardır. Lenin'in bu teşhisiyle Axelrod, daha sonraları şöyle alay eder : **«Programatik ve taktik görüşlerle doğrudan ilişkisi olmayan, bağımsız bir şey gibi ileri sürülen bu örgütsel sorunlardaki oportünizm'i benim alık kafam almıyor.»** Oysa **«O sıralar** (1904'ün ilk yarısı) **Menşevikler'le ayrılıklarımız örgütsel konularla sınırlıydı.»** diyen Lenin bu **«alık kafa»**ya şu cevabı verir : **«Örgütsel görüşlerdeki oportünizmin taktik görüşlerdekiyle dolaysız bağı, Menşevikler'in 1905 - 07 arasındaki bütün bir sicilinde yeterince ortaya çıktı.»** Demek örgütsel sorunlarda **doğan** Menşevizm devrim günlerinde taktik konulara da yayılmıştır.

Tasfiyecilik ise; devrim sonrası gericilik döneminde (1908 - 1912) Parti içindeki burjuva etkisi olup, Parti örgütlenmesi yerine devrimde ortaya çıkan, yayılan işçi örgütleri ile yetinmeyi öneren, **kanunîliği** savunan bir görüştür.

Sınıfsal olarak Lenin, bu üç kategori sapıklığı da **«küçük - burjuva — aydın oportünizmi»** temeline oturtur. Ve tarihsel olarak her biri ile de somut şartlar içinde mücadele eder. Her döneme **ait, özel** karakterlerini açıklar. **Ne Yapmalı?** kitabı **Ekonomizm**'le savaştır. **Bir Adım İleri İki Adım Geri** ve sonra **İki Taktik**, Menşevizm'le savaştır. Ve bize **«Tasfiyecilik Üzerine»** diye çevrilen bir dizi makale de **Tasfiyecilikle** savaştır. Her birinde sapıtmanın **o döneme ait özellikleri** detaylıca incelenir, bütün **yeni karakteri** ortaya dökülür.

Ve Lenin 1903 Kongresindeki kopuşmayı eskiyle izaha kalkanlara şöyle diyor :

«Yeni bölünmenin örgütlenme prensipleri (Tüzüğün birinci maddesi) üzerindeki mücadele ile başlayan ve fiili anarşizmle biten örgütlenme meselesine dayandığını herkes biliyor. Ekonomistler ve politikacılar şeklindeki eski bölünme ise, taktik sorunları üzerindeki farka dayanmaktaydı.»

«Yeni parçalanmanın siyasî kaynağını izahtan aciz kalışları (ya da bu iki bölünmenin birbirine ne kadar uygun düştüğünü kanıtlamayı, parçalanmanın kaynağını örtmeyi arzu etmeleri), onları, uzun süre, önce modası geçmiş bir bölünme üzerine israra sevketmektedir.»

Demek Partimizdeki ayrılıkları **«modası geçmiş» «eski bölünme üzerinde ısrar»**la durarak açıklamaya çalışmak, temel bir nedene dayanmaktadır. O da **«parçalanmanın kaynağını örtmek»**tir. Bu nasıl yapılmaktadır : **«modası geçmiş bölünme»** üzerinde durarak, yani **«bu iki bölünmenin birbirine ne kadar uygun düştüğünü kanıtla»**yarak. RSDİP'de bu ekonomizm ve politikacılar bölünmesi ile menşevikler - bolşevikler bölünmesi aynıymış gibi, daha doğrusu, yeni bölünmenin eskinin bir devamı olduğunu söyleyerek yapılmaya çalışılmıştır. Bizde de yani ayrılığın, eskinin —yani TSİP'e, VP'ne giriş ve **«hiç birine iyi gözle bakmayış»**ın— bir devamı olduğu söylenerek aynı şey yapılmaktadır.

Nasıl, RSDİP'te Menşevik - Bolşevik ayrımı ekonomistler - politikacılar ayrımının devamı gösterilerek, yeni ayrılığın karakteri; **«örgüt sorununda oportünizm ve fiili anarşizm»** örtülmek istendiyse; Partimizde de Azınlık - Çoğunluk ayrımı, eski TSİP ve VP'ye giriş vb., yani Parti kuruluşundaki taktik adım'a bağlanarak, bugünkü karakteri, **liberal burjuvaziden etkilenen bir taktik zemine düşmeleri**, örtülmektedir. Azınlık bunu, günahları Kıvılcım grubuna yükleyerek, onu Parti'ye üye doldurmasına bağlıyarak yaparken, Proleter çizgi ve Reorganizasyon tezi sahipleri ise, ayrılığı **«güya fikir tartışması»** görüp, temelini **daha geride** Kıvılcım Gazetesi döneminde arayarak yapmaktadır.

Şimdi ise; **«Proleter Çizgi»** kendi karakterini örtmek için, I. Kongre'nin kumaş 40 kere ölçülmeden yapılışını sebep göstermekte ve dolayısıyle **Anarşizmini** gizlemektedir.

Bu izahlardan sonra, şimdi bir kere daha tarihî olarak, hangi dönemde olduğumuzu ve bu dönemin nasıl bir mücadeleyi determine ettiğini açıklayalım. Ancak o zaman menşevizm yerine, ekonomistlere vb. saldırmaktan kurtuluruz.

Lenin Legal Marksizm dönemini şöyle değerlendirir :

«Başlangıçta mücadele, tamamiyle teorik bir temelde, 1890'ların Yasal Marksizminin baş sözcüsü durumunda olan Bay Struve'a karşı verildi.

«O günlerde Sosyal - Demokratlar, mevcut şartların zorlamasıyla Ezop'unkine benzer bir dil kullanmak ve pratik faaliyet ve siyasetten tamamen uzak, en genel ilkelerle yetinmek zorundaydılar. Bunun, Narodniklere karşı mücadelede Marksist hareketin farklı (= heterojen) **unsurlarının birleşmesinde büyük yararı olmuştur. Bu mücadele yurt içindeki ve yurt dışındaki Sosyal - Demokratlardan başka, Struve, Bulgakov, Tugan - Baranovski Berdayev ve diğerleri gibi kişilerce de yürütülmüştür. Bunlar burjuva demokratlarıydılar. Narodnizmden kopuş bunlar için küçük burjuva (veya köylü) sosyalizminden burjuva liberalizmine geçişi ifade ediyordu; bizler için olduğu gibi işçi sınıfı sosyalizmine geçişi değil.»**

Rusya'da legal Marksizm, Ekonomizmin babasıdır. Ve Narodnik hareketten kopanların yol ayrımında ortaya çıkan bir **program sapıklığıdır**. Legal Marksizm; küçük **«burjuva (veya köylü) sosyalizmin»**den kopan burjuva demokratların bir konağı veya yeni «Marksist» kılıflarıdır. Reformcudur, kanunidir (1).

İşte Narodnik hareketten kopup **İşçi Sınıfına** yönelenler de Rusya'da Sosyal Demokrat olarak isimlendirildiler. Sosyal - Demokratların Legal Marksizmle savaşları 1893'de sonuçlanmıştır. 1895'den 1903'e kadar ise Legal Marksizmin işçi sınıfı içindeki devamı olan Ekonomizmle savaş verilmiştir.

Bizde 1960 sonrası hareket için konuşursak; orijinalliği şudur : Legal Marksizm yani TİP hareketi; **yayılıp**, sonra **yenilmiş** bir Narodniki hareketin ardından doğmamıştır, tersine 27 Mayıs'ın **«hür»** ortamına ve Proletarya Sosyalizminin **üzerine** yayılmış, onu örtmüştür. Buna benzer bir olayı Lenin Rus Sosyal Demokrat hareketi açısından şöyle yorumlar :

«...kendiliğinden gelmeliğin siyasî bilincin üstesinden gelmesi de, kendiliğinden - gelme bir tarzda oldu. Bu, bir kelime oyununa benziyor ama, ne yazık ki, acı gerçekliğin kendisidir. Bu, birbirinin tam karşıtı olan iki görüş arasında açık bir mücadele sonucunda, bir görüşün ötekisine galebe çalmasıyla olmadı; bu artan sayıda "eski" devrimcilerin Çarın jandarmaları tarafından "koparılıp alınmasıyla" ve meydanın "gençlere", "Rus Sosyal Demokrasisinin V. V.'lerine" [1880'lerde ve1890'larda liberal Narodnik akımın ideologlarından biri olan V. P. Vorontsov'un müstear imzası V. V. idi. Lenin "Rus Sosyal - Demokrasisinin V. V.'leri" derken, Rus Sosyal - Demokratik hareket te oportünist akımı temsil eden "Ekonomistleri" kastetmektedir.] **bırakılmasıyla oldu.»** (Ne Yapmalı?)

İşte, 1960 sonrası Legal Marksist ve Ekonomist TİP hareketinin proletarya sosyalizmini galebe çalması da **kendiliğinden** olmuştur. Bu nedenle esas mücadele TİP kurulduktan sonra verilmiştir. Ve mücadelenin karakteri, aynı kökenli bir hareketten kopuşma değil, kendiliğinden altta kalan proletarya sosyalizminin yeniden güçlenmesi olayıdır. Bu nedenle, 1920 - 1927 arası verilen mücadelenin bir benzeri 1960 sonrası bir bakıma tekrarlanmak zorunda kalmıştır. Bu mücadelede ortaya çıkan siyasî akımları Dr. H. Kıvılcımlı şöyle özetler :

«ABA'cılık oportünizmi Kuyrukçuluk eğilimindedir. Bu eğilim daha önce ekonomizm biçiminde idi; daha sonra Menşevizm biçimini alacaktı.

«En yeni Sosyalizme (Ak Aydınlık) bir ölçüye dek Menşevizm yakıştırılabilir.

«Yeni Sosyalizm'in (Al Aydınlık) payına Otzovizm kalır» (M.D.D.).

1960 sonrası hareket, Parti'nin yeniden örgütlenmesi savaşı olduğundan Teorik savaş önceleri özellikle Türkiye Ekonomi - Politikası üzerine olmuştur. Daha doğrusu bir yandan Türkiye Ekonomi - Politikası işlenerek program temeli açıklanırken, öte yandan örgüt anlayışı döğüştürülüyordu. Ve bu mücadele bir sıçrama noktasına 1971 yılında Sosyalist Gazetesi'nin çıkarılması ile varmıştır. Bunun anlamı, 1960 sonrası üstü örtülen Proletarya Sosyalizminin bu örtüleri üzerinden savurabildiği ve yürütülen mücadele ile diğer siyasetlerle bir kere daha sınır çizgilerinin çizilmesi noktasıydı.

Burada 1971 öncesini yeniden anlatmaya gerek yoktur. Bunun en canlı biçimi Dr. H. Kıvılcımlı'nın o dönemde yayınlanan kitaplarında vardır.

Özellikle 1971 sonrası verilen mücadelelerin karakterlerine değinmeliyiz.

Doktorcu hareket içinde, 1971 - 1975 sonu arasında verilen mücadele, özellikle **Program sapıklığı** içinde olan aydın kökenli TSİP ve daha sonra **«İlerlemeci Doktorcularla»** verilmiştir. Bunun anlamı şuydu : 12 Mart deneyleri pek çok sosyalisti Eneski Sosyalist harekete vardırmıştı. Ama elbet bu varış içinde, Al Aydınlık ve Gençlik hareketinin **«sol»** davranışlarına karşı, **pasifist** ve **gerici** bir tepki gösterenler de bulunacaktı. Daha doğrusu **geri çekilenler** bir konak olarak Eneski Sosyalist harekette bir müddet oyalanacaklardı.

Rusya'da Narodnik hareketten kopanların bir kısmı Sosyal - Demokrat harekete, bir kısmı da Legal Marksizme yönelmiştir. Ama Lenin'in de dediği gibi bu iki hareketin tam ayrışmadığı bir **geçiş dönemi** olmuştur. İşte, Eneski Sosyalist hareket de böyle bir dönemi özellikle TSİP olayı ile yaşamıştır. 12 Mart öncesi Eneski Sosyalizm saflarında yer alanlar, 12 Mart içinde ilk önemli ayrılığa uğramışlar ve 14 Ekim seçimleri sonrası bu ayrılık Kıvılcım Gazetesi ve Kitle olarak açığa çıkmıştır. Kitle'yi hareketin Legal Marksistleri olarak alırsak, Kıvılcım da **«Sosyal - Demokratlara»** denk düşer. Ve bu ayrılık, yeraltının bir bakıma kısır mücadelesine dayandığından geçici bir süre, TSİP içinde yeniden **«beraber»** görülmüş, daha sonra kesin kopuşma olmuştur.

TSİP'den kopuştan sonra, 1975 sonunda neticelenen bir mücadele, İlerlemeci Doktorcularla, daha doğrusu Derleniş veya Reorganizasyon zemini olarak İlerlemeyi gösterenlerle sürdürülmüştür.

Bu iki mücadelenin anlamı neydi? Siyasî karakter olarak; Eneski Sosyalist Hareketin **Legal Marksistleri** ile mücadele; Partileşme yolunda ise **Program sapıklığıyla** mücadeledir. Burada hemen şu itiraz yükselecektir : **«Bir satır olsun Program tartışması yapılmadı ki, Program sapıklığı ile mücadeleden bahsedilebilsin.»** Düz mantıkla çok doğru. Ama hayatın yaşayan diyalektiği tersini gösteriyor. Nasıl?

Kıvılcım Gazetesi, ilk sayılarında hemen **«Hangi Temelde Proletarya Partisi?»** sorusunu ortaya attı ve bunu **«Neden Eneski Sosyalizm»**in **temel** olduğunu açıklıyarak cevaplandırdı. Bu mücadele, Program temeli için tartışmaydı. Ve o dönemde moda olan anlayış, **«Dr. H. Kıvılcımlı'nın görüşlerinin» «doğru»** olanlarını **seçmekti.**

«İlke ve Kitle'deki yazılarda "tüccar" mı desek, "bezirgân" mı desek, "Finans - Kapital" mi desek, "Tekelci Sermaye" mi desek ikirciliği - terminolojiyi kadroların sübjektif tepkilerine göre ayarlama gayretleri —ayrıca Türkiye'deki yapıyı yeniden Dr. H. Kıvılcımlı'dan hiç alıntı yapmadan— keşfetmeye çıkmak, ilk yayınlanan Parti programında var olan "karma ekonomi düzeninin", "karma" kelimesinin küçük program kitapçığına geçerken birdenbire cımbızla çekilip yokedilmesi» (TSİP Olayı, s. 105) hastalığına, TSİP'in ideolojik eklektizmine karşı mücadele Program sapıklığına karşı mücadeledir. Yani Eneski Sosyalizmin **bütünlüklü** bir takipçisi olma savaşıyla, tam zıddı olan seçmecilik —kendi sınıf keyfine göre doğruyu kayırma— arasındaki mücadele, temelde Program tartışmasıdır.

Demek ki Reorganizasyon adımı içinde bulunmayan TSİP ve İlerlemeci Doktorcuların bu olmayışı bir tesadüf değil, Program temelinde bir ayrılığın sonucudur.

Bu mücadeleyle iç içe yürüyen, fakat özellikle 1976 - 1977 arasını kaplıyan konu, hareketimizin Ekonomistleri diyebileceğimiz 1975 kuruluşlu VP çevresi ile yapılan mücadeledir.

Rus Ekonomistleri ile benzerliklerini iki örnekle açıklayalım : Rusya'da Ekonomizmin temeli; aşama aşama siyasete varmaktı. Ve işçi birlikleri günlük ekonomik mücadeleyi önermekteydi.

Bizde ise, bir dernek çevresinde toplanan ekonomistlerimiz önce orada işçiye fabrikasının sorunları anlatılacak sonra buradan **Partiye gidilecekti.** Bunun için Dernek, İş-

(1) Özetle, keskin Narodnizmin hızı kesilince burjuva liberalizmine dönüşmeden önceki şeklidir veya onun örtüsüdür.

çi Birlikleri, İşyeri Sandıkları öne geçirildi. Bunlar somut olarak İzmir'de bir grup ve İstanbul'da bir gruptular. Bu eğilime Aksungur şöyle denk düştü : **«Dr. H. Kıvılcımlı' nın görüşlerinin açık ve yaygın döğüştürülmesine "iyi saatte olsunlar" katlanamaz. Bu nedenle "iyi saatte olsunlar"a çarpmamak için, görüşümüzü çok sınırlı savunmalıyız.»** Bu Eneski Sosyalizmin dar bir pratik içinde boğdurulmasıydı. Bu **genel** benzerliklerden sonra iki karakteristik denk düşme şudur :

Partiyi sürekli erteleyen Ekonomistler, birden tam zıddına atlayarak Parti görüşünü benimsemişlerdir. Lenin şöyle diyor : **«Rabocheye Dyelo (Ekonomistlerin yayın organıdır)nun bu kadar çabuk —iyi örgütlenmiş güçlü bir Parti için çağrıyı— benimsemesinden mutluluk duyduğumuzu belki açıklayabilirdik; ancak, bu beylerde hiç bir bakış açısının bulunmayışı sadece bizim mutluluğumuza gölge düşürüyor.»** İşte Aksungur'un **«iyi saatte olsunları ürkütmeyecek dar pratikçi»** Parti anlayışı, derneklerden Partiye gitmeyi planlayan İzmir ve İstanbul grubunda rezonans buldu, bu rezonans ile VP örgütleniverdi.

Rus Ekonomistleri de RSDİP Kongre hazırlıkları sürerken, bu hazırlıklardan biri olarak toplanan (Mart 1902) bir konferansı Kongreye dönüştürmeye çalışmışlar, bir oldu bitti ile Parti'yi ele geçirmeyi denemişlerdir.

Bizde Aksungur ve İzmir grubu ele geçirmişlerdir.

Bu grup sırf **«işçici»**dir ve aydın düşmanlığını sürekli körüklemişlerdir.

Bunlarla verilen mücadele elbet, TSİP ve İlerlemeci Doktorcularla olduğu gibi, Eneski Sosyalizmin döğüştürülüp, döğüştürülmemesi üzerine değildi. Elbet bu gruplarda da programa bakışta uç vermiş sapıklıklar vardı. Ama hiç bir zaman TSİP'in eklektizmine veya İlerlemeci Doktorcuların **«şimdilik savunmayalım»** mantığına varmamıştır.

Bunlarla savaş, program temeli aynı alınıp, VP'nde proletarya sosyalistlerinin nasıl birleştirileceği üzerine olmuştur. Tıpkı Rusya'da olduğu gibi Reorganizasyon yolunda iki mantık çarpışmıştır. **Ekonomistlerin Yolu : «MK seçilsin hemen RSDİP olarak yürünsün.»** Bizde : **«Parti ve MK vardır, seçilmiştir. Gelin üye olun.»** **İkinci Iskra'nın yolu : «Birlik emirle olamaz. Uğrunda mücadele edilmelidir.»** Bizde : **«Kollektif davranış ve tam temsilin sağlanması için; Merkez Kurulu kendine birinci görev olarak örgütlenme ve kongre çalışmalarını vermiştir.» «Otokritikler için Parti Konferansları yapılacaktır.»**

Ve buraya kadar anlatılan eğlimlerle mücadele Kongre öncesi gerçekleşmiş, bu eğilimler Kongre'de temsil edilmemişlerdir.

Özetlersek, iki eğiliminde temel karakteri **kuyrukçuluktur.** Birisi; **Program planında, aydın** karakterli ve hızla Eneski Sosyalizm dışına çıkan bir kuyrukçuluktur; öteki işçilere daha fazla yapışmış —fakat genellikle aristokrat ve yarı lumpen taraftarı ağır basan— dar pratikçiliği ve **«işçici»**liğiyle taktik planda kuyrukçuluktur. Yine her ikisinin de ortak özelliği, henüz **kaba** ve **kalın oportünizmlerdir.** Onun için eğer varsa, bu eğilimlerin takipçileri muhakkak ki şimdi çok daha **incelmiş**, süzgeçten geçmiş olmalıdır.

Neticede 1977 Kongresiyle başlıyan mücadele kesinlikle, öncekilerden karakter ve kalitece farklıdır. Artık olaylar bir Parti potasında, bir Program tüzük çerçevesinde değerlendirilmek durumundadır.

Bu nedenle tartışmaları yeniden kuruluş öncesine götürmek o kaba ve ilkel hazırlık dönemini bir kere daha yaşama geriye kaçışıdır. Ve bunun bir tek amacı olabilir; şimdiki ayrılığın **köklerini** ve **karakterini** örtme çabasıdır.

Özetlersek; Vatan Partisi I. Kongresine kadar; önce Kitle ile başlıyan Doktorcu hareketin Legal Marksist eğilimi ile mücadele edilmiş ve kopuşma gerçekleştirilmiştir. Ardından henüz VP'nin olduğu ama grupların da olduğu dönemde Doktorcu hareketin Ekonomistleri ile mücadele edilmiştir. Ve bu iki mücadelede karakter itibarî ile hareketin **doğuş** ve şekillenme döneminin mücadelesidir. Eneski Sosyalizm elbet 1971'de yeni doğmuyordu. Ama **yeniden** doğuyordu. İşte bu yeniden doğuş döneminin ilk mücadeleleri 1971 - 1977 arası verilmiştir.

1977 Ocak Kongresi sonrası ise; artık modern bir yapıya: Partiye varmış olan Eneski Sosyalist hareketin içindeki mücadeledir. Ve dolayısıyla bu yeni durumun belirlediği mücadele karakterleri artık kendini ortaya çıkartabilirdi.

Nitekim I. Kongrede Vatan Partisi'nin sınırlarını muğlak tutmak isteyen Derlenişçilerle mücadele eski verilenlerden değişik bir yapıdadır. Onlar Reorganizasyonun **«hemen bir kongreyle»** gerçekleşmiyeceğini söylemektedirler. Böylece VP içindeki örgüt - süreç mantığının sürdürücüleri olurlar. Mevcut Parti yapısını amorf bir **«öncü grup partisi»** biçiminde tutmak isterler. Böylece Menşevik bir anlayışın savunucuları olurlar. Bu mücadele Kongrede sonuçlanmış, Derlenişçilerin bir kısmı Parti'yi terk etmiştir.

İşte VP'nin mücadele hayatında ne tür sapık eğilimlerle karşılaşma ihtimalimizin olduğunu içinde bulunduğumuz şartlar bize az çok önceden haber vermektedir. Bunları önce genel planda incelemeye çalışalım.

Baştada açıklandığı gibi; hareketin bir modern yapıya, Partiye kavuşma sürecinde başlıca iki sapık eğilim kendini gösterebiliyor. Program planında; Legal Marksizm. Taktik planında: Ekonomizm. Lenin'in belirttiği, bu eğilimlerin sınıf temeli sonunda **«küçükburjuva aydınlardır».** Legal Marksizm kendini işçi sınıfı dışında bir burjuva etkisi olarak gösterir. Ekonomizm ise; işçi sınıfı içinde, politik mücadeleyi arka plana iten bir burjuva etkisidir.

Partili dönemde ise; Rusya'da önce örgüt sorunlarında Menşevizm kendini göstermiştir. Bu da Lenin'in dediği gibi örgütlenme konusunda burjuvaziden etkilenmedir. Menşevizm, program meselesini aştığından Legal Marksizm'den, taktik de politik mücadele adımını aştığından Ekonomizmden **ileridir.** Fakat Menşevizm örgüt sorunlarında sınırlı kalmamış, 1903 - 1905 yılları arasında taktik sorunlardaki ayrılığa da varmıştır. Bu ayrılığın özü : **«devrimin kapsam alanını daraltmamak için liberal burjuvaziyi ürkütmemek»** kuyrukçuluğudur. Yani Menşevizm; devrimci hareketin **yükseliş** döneminde bu hareketi, burjuvazinin peşine takmakla karakterize olur. Daha doğrusu **bu özelliği en iyi** bir devrimci kabarış sırasında kendini gösterir. Menşevizmin taktik planda temel özelliği : **«devrime kayıtsız... kalma(k), devrimin önderliğinin burjuvaziye bırakılmasına göz yumma(k).»** Bunun mantık sonucu olarak köylülükle ittifakı terketmek veya savsaklamaktır.

Menşevizm; hareketin geri çekilme döneminde ise; Tasfiyeciliğin ve Otzovizmin kaynağı olmuştur. Devrimci hareketin bu bir bakıma yenilgi döneminde aydınların paniği olan tasfiyecilik ancak; bir Parti içinde ve bir yenilgi, iniş döneminde kendini gösterebilir. Nasıl örgüt olmadan örgütlenme sorunlarında ayrılık bir anlam taşımazsa, tasfiyecilikte ancak en azından bir Parti mücadelesini şart koşar. Bu subjektif olgunun yanında, hareketin bir iniş dönemine denk düşer. Lenin 1905'de şöyle der :

«Menşevikler yeni bir devrimci kabarış olacağına inanmadılar. İşçileri, burjuvaziyle uzlaşmaya, yeraltı parti örgütlerinin tasfiyesini sıkıştırmaya ve illegal devrimci etkinliğe ara vermeye zorladılar. Amaçları legal bir reformist Parti kurmaktı.» Burada Menşevizm ile tasfiyeciliğin bağlantısı açıkça konulmaktadır. Olay nedir? Örgütlenme sorunlarında doğan Menşevizm, gericilik yıllarında, taktik oportünizminden sonra yeniden örgüt konusuna dönüyor, bu sefer tüm Partiyi tasfiyeye, eski hattını terke zorluyor.

Öte yandan, tasfiyecilik bir de Bolşevizm içinden kendini **Otzovizm** olarak göstermiştir. Sağ Tasfiyecilik (Menşevizm kaynaklı) kendini, **eski Parti yapısını terk etmek, reformist bir «Stolipin İşçi Partisi» kurmak** şiarıyla gösterirken, Otzovizm de (Bolşevizm kaynaklı) kendini, **bütün legal çalışmalardan çekilmek** biçiminde göstermiştir. Lenin, **«Otzovizmin, içyüzü açığa çıkmış menşeviklikten başka bir şey olmadığını»** göstermiştir. Nitekim birbirine zıt görünen Tasfiyecilik ve Otzovizm Ağustos Blokunda daha sonraları buluşmuşlardır.

Bu genel değerlendirmenin ışığında olaylarımıza bakarsak, Partimizde artık kuyrukçulukları ancak; Menşevizm, Tasfiyeci veya Otzovist kılığında yakalıyabiliriz. Yoksa Legal Marksist; **program ayrılığı** veya ekonomist; **politika yoksunluğu** kılığında yakalamak mümkün değildir. Daha doğrusu böyle bir arayışa çıkmak, hareketin gerisine düşmek olur. Çünkü bunlar **aşılmış** ve daha ileri adımlar gündeme gelmiştir. Bunlarsa başlıca, örgütlenme problemleriyle, Taktik sorunlardır. Nasıl Menşevizm örgütlenme sorunundaki bir ayrılık olarak kalmayıp, taktik sorunlara ve daha sonraları tasfiyeciliğe vardıysa, her doğduğu yerde de bu tarihî seyrini Rusya'daki sürelerinde yaşayacak anlamına gelmez. Ayrılıkların hızla pek çok alana yayılması mümkündür.

Bizde önce şekillenen Azınlık başlıca üç konuda kendini Parti hattından ayırdı :

a) **Örgütlenme :** Bu konuda bütün suçu I. Kongre'ye ve Kıvılcım grubuna yükledi. Böylece Partideki somut bir aksamayı, kendini modern yapı içinde eritmiş olan bir gruba yüklemekle anlayışının modern değil, ilkel yani **grup bakışı açısı** olduğunu ortaya koyuyordu. Ve Parti hayatında I. Kongreden sonra yeniden grup anlayışı hortluyordu. Ve bu mantığın bir sonucu olarak ta 1977 Ocak Kongresini Reorganizasyon Kongresi olarak görmeyip, Reorganizasyonu bir **süreç** olarak gördüğünü ilân ediyordu. Böylece söylenen şuydu : Parti'nin yeniden kuruluşu (Reorganizasyon) bir süreç olduğuna göre kuruluş her an tartışmaya **açık** tutuluyordu. Yani Parti'nin her an varlığı tartışma konusu edilebilirdi. Bu temelde filizlenen Azınlık görüşü, sonra hemen taktik konulara sıçradı.

b) **Türkiye'ye Bakış : Buhran :** Hemen örgüt sorunlarından taktik sorunlarına sıçrayış tesadüf değildir. Örgüt konularında ayrılık Ekim 1977'de **olgunlaşmıştır.** Taktik konudaki ayrılıksa, Ocak 1978 sonrasına denk düşer. Ocak 1978'de CHP koalisyonu kurulmuştur. Ve Azınlık üzerine ilk etkisi şöyle olmuştur : **«İşçi hâlâ gangester Türk - İş, burjuva DİSK'in ağlarında, halkta bir tepki yükselmesi yok, buhran aşılabilir.»** Neticede Azınlık Liberal burjuvazinin **yatıştırma** politikasının etkisine girmiş oluyordu.

c) **İttifaklara Bakış :** Liberal burjuvazinin yatıştırma politikasına meyleden Azınlık, hemen ittifaklar politikasını da terketti. Sosyalist Parti ve Partisiz eğilimlerle (Mao'cular hariç) bir Blok kurmak taktiğini bırakıp, Partinin güçlendirilmesi günlük görevini bir taktik seviyesine yükseltti. Böylece politikayı ilkelleştirmiş, siyasî ortamın dışına indirgemiş oldu.

Sonuç olarak; Azınlık örgütlenme sorunlarındaki bir farklı bakışta kendini ortaya koymuş ve bu hemen taktik konulara sıçramış ve sağ Menşevik karakterini iyice açığa çıkartmıştır. Partimizde aydınlar üzerinde liberal burjuvazinin etkisi olarak belirginleşmiştir.

Öte yandan; Azınlıkla Parti çizgisi arasında üreyen ve görünüşte Azınlığa pek şiddetli çatan bir **«Proleter Çizgi»** belirdi. Lâfı uzatmayacağız, bu **«çizgi»** daha sonraki mücadele içinde ayrı ayrı çıkmış diğer iki tezle birleşti. Hepsine birden kendi dilekleri ve isimlendirmeleri olan **«Proleter Çizgi»** diyoruz. Bu oluşum Teşkilât Toplantıları oturumlarında etraflıca anlatılacaktır. O oturumlar bu **ayrı çizgilerin** nasıl bir tek **inkâr** zemininde **aynılaştıklarını** en güzel biçimde göstermektedir.

«Proleter Çizgi» ile farklılıklar hemen hemen örgütlenme sorunlarında kendini göstermiş ve **açık** biçimde taktik konulara **yeni** varmakta, derinleştirilmektedir. Şu ana kadar yani Teşkilât Toplantılarının en son oturumuna kadar (6 Ocak) tartışılan temelli konu iki taneydi ve birisi; **Örgütlenme : Ocak**, diğeri ise; **Legalite** konusudur. Şimdi ise; özellikle Sosyalist Blok politikasına ve Program anlayışına ilişkin ayrılıklar öne sürülmektedir. İnceleyelim. Ve **«Proleter Çizgi»**nin karakterini daha net açığa çıkartmaya çalışalım.

«Proleter Çizgi» Partideki **«hastalığın»** henüz teğmen olabileceklerin General yapılmasında olduğunu söyleyerek **doğdu.** Ve gelişerek I. Kongre'yi ve seçilenlerini **«raslantı»** olarak gördü. Böylece Partinin en yüksek organı —olayca I. Kongre— **«tarihin bir cilvesi»** olup çıkarken, Parti de «raslantı» bir MK'nın yönetiminde **tesadüfî** hale geliyordu. Sonra bu tez mantık sonucuna vardı : **«Reorganizasyon sünnet düğünü değildir, olup, bitmez. Süreçtir»** dendi. Böylece pek kızılan Azınlıkla aynı şey söylenmiş oluyordu. Hatta daha ileri gidilerek yeniden doktorcuların çağrılmasıyla bir Kongre dahi önerildi. Böylece Reorganizasyon konusunda, yani yeniden kuruluş konusunda Partideki oportünist akım güçlenmiş oldu. Lenin bu inkâr yolcularına geleceklerini şöyle gösteriyor : **«Ama on yıldır, İkinci Parti Kongresinin (1903) iradesini hor görme denemelerinden başlayarak Martov ve Dan imalar ve pis iftiralar aracılığıyla tekrar tekrar savaşma "biçimlerini" göstermişlerdir.»** (Burjuva Aydınlarının İşçileri Yozlaştırma Yöntemleri). İşte I. Kongre iradesini **«hor görme»** denemeleri artık, deneme olmaktan da çıkmış, epey olgunlaşmış ve ne yazık **«imalar ve pis iftira»**dan başka bir döğüş aracı bulamamıştır.

İkinci aşamada bu çizgi : **«Ocak örgütlenmesi»** denen bir teze sarılmış, o tez de; örgütlenmede liderleri **«tali»** gören, **«Yönetim Kurullarını» «imtiyazlı»** bulan ve Yönetim Kurullarını insiyatifli şef olarak değil, **teknik uygulayıcıya** indirgeyen bu anlayış böylece **«aşağıdan yukarıya örgütlenme... anarşizm noktasına var»**ır.

Üçüncü aşamada ise, o güne kadar biriktirdiği çığlığı atar : **«VP'nde hiç bir organ yoktur» «Tüzük yoktur».** Böylece Anarşizm **tasfiyeci** yüzünü en açık biçimde göstermiş olur. Varolan organları **«yok»** diyerek atalete boğmak onları **likide** etmek, tasfiye etmektir.

Öte yandan Politik hat olarak : **«Proleter Çizgi»** VP' nin burjuva sosyalist olduğunu keşfetti. Elbette bu keşfin yapılabilmesi için aradan bir 20 ay geçmesi gerekliymiş. Daha da ileri giderek sonunda VP'ni liberal burjuvazinin Partilerinden biri diyerek ittifaklar zemininden de dışarıya attı. **«Proleter Çizgi»** önce Partinin burjuva olduğunu, eski Kıvılcım grubunun TSİP'ne girişine bağladı. Tutmadı. İkna (!) edici olmadı. Sonra olaylara **«sınıfsız bakış»** diye bir teşhis yaptı, bu yoldaki bütün çabaları boş düştü. Büyük bir iştahla örgütlenme sorunlarında **«burjuva mantığı»** sergileyecekti. Lenin'den **«oportünizm en iyi örgüt sorunlarında kendini ele verir»** öğüdünü alan **«Proleter Çizgi»** Partinin **«burjuva mantığını»** ispatlarken (!!) kendi **anarşist** Parti anlayışını ele verdi. Bu da tutmayınca, en son Partinin CHP kuyrukçuluğu yaptığını ve Reformist olduğunu ispatlamaya kalktı. Bu müthiş belgeleri **«Proleter Çizginin»** bugüne kadar neden beklettiğini bilmiyoruz. Yani VP.'nin burjuva sosyalizmi hemen Ağustos 1978'den beri tartışılıyor. Ama Reformizme en iyi belge olarak kullanılmaya çalışılan I. Kongre'nin bazı kararları 24 aydır gözler önünde olmasına rağmen nedense **şimdi** sözü edilmeye başlandı. Esas yapılması gereken, Partinin 24 aylık davranışından kalkarak Reformist ve CHP Kuyrukçusu olduğunu ispatlayabilmektir. Buna en iyi yargıyı VP politikasını az çok izleyebilmiş vatandaşlar verecektir. Özellikle Parti politikasıyla temasa geçebilen işçiler, Partinin varsa **«kuyrukçuluğunu»** en iyi yargılayanlar olacaktır.

Sosyalist Blok Politikasına gelince; **«Proleter Çizgi»** bu konuda **«Sol»** bir tavra girer. Blokta TİP, İlerleme, TSİP ve şimdiki VP görülmez. Bunlar **«tecrit edilecek»** unsurlardır. Bunlar Bloktan çıkarılırken yerine Partisiz eğilimlerden Halkın Kurtuluşu, Halkın Birliği, Halkın Yolu dahil edilir. Blok başlıca Emperyalizme ve Feodalizme veya Antika ve Modern gericiliğe karşı savaşacaktır. Bu eğilimler için ise, Emperyalist cephede Sovyetler Birliği de

Doktorcu veya Kıvılcımcı hareketin eleştirisi 1971-78

SUNUŞ

Tüm insanlık ölçüsünde Üretici Güçler, elektrikten elektroniğe, atomdan çekirdeğine sıçradı. Bu gelişkinlik, tüm insanlığın Dünya ölçüsünde bir ekonomi planına göre: üretim, dağıtım, tüketim ilişkilerini mümkün ve gerekli kılmaktadır.

Bu ise, yine dünya ölçeğinde: Kapitalist Ekonomi, —dolayısıyla bunun hukuki bir ifadesinden başka bir şey olmayan—, Kapitalist Mülkiyet ve bu Mülkiyet ilişkilerini koruyan, Kapitalist egemenliğinin ve devletlerinin, Üretici Güçler'i boğan zırhının, kabuğunun yıkılmasını, parçalanmasını gerektirmektedir.

Bu gerekliliği ise ancak, «En Büyük Üretici Güç : Devrimci Sınıf»: Proletarya yerine getirebilir.

Ve Proletarya ise, gerçekten devrimci TEORİ ile silahlanmış bir PARTİ'ye sahipse, ve böyle bir Partinin öncülüğünde davranıyorsa: insanlığı boğan kapitalizm zırhını kırabilir. Yoksa insanlık, yumurtasının kabuğunu kırmaya gücü yetmeyen bir civciv gibi: şu küçük gezegenimizin içinde boğulup ölebilir.

Bu tehlike, tarihin hiç bir döneminde tüm insanlığı tehdit eder ölçüde yüksek boyutlara ulaşmadı, kapıya dayanmadı. İnsanlığı, bu yokolma tehlikesinden, bir nükleer kıyamete kurban gitme tehlikesinden kurtarabilecek BİRİCİK GÜÇ olan Proletarya ise ne durumda?

Proletarya, tarihin hiç bir döneminde böylesine GÜÇLÜ ve böylesine GÜÇSÜZ olmadı.

Proletarya, tarihin hiç bir döneminde bugünkü kadar yüksek bir sayıya, yığışıma sahip olmadı. Hiç bir dönemde, sendikalar ve partilerde ve tüm alanlarda bugünkü örgüt gücüne ulaşamadı. Hiç bir dönemde, füzelere, dünya sanayi üretiminin üçte birine vs. sahip değildi. Yani NİCEL ölçülerle, böylesine güce ulaşamadı.

Diğer yandan, tarihin hiç bir döneminde de, bugünkü kadar devrimci bir teorinin önderliğinden yoksun bulunmadı.

Çünkü, proletarya'nın DEVRİMCİ TEORİSİ Marksizm - Leninizm, gizli - açık, bilinçli - bilinçsiz bayağılaştırmalarla revizyonlarla kof bir metafizik kurallar sistemine indirgenmiştir.

GİRİŞ VEYA OLAĞAN III. GENEL KURULUN ANLAMI

(Baştarafı 3. Sayfada)

vardır. Ve onlar henüz Emperyalist Cephede baş düşman Sovyetler Birliği mi, Amerika mı TİKP ile onu tartışıyorlar. Baş düşmanlığından önce, düşman olup olmadığında karar verilmelidir. Yoksa yapılan son tahlilde Emperyalizmin yükünü yarı yarıya hafifletmektir. Ve **«Sovyet Sosyal Emperyalizmi»** çığlıkları atılırken 1971 Sosyalist Gazetelerinde eleştiri bu temelde yapılmış, bu CIA Sosyalistlerinin kundakçılıkları deşifre edilmiştir. Ve bu eğilimlerin temeli orta tabakaların gerici tepkisidir. Ve böyle bir propagandanın sonucu, proletaryayı müttefik **köylülükten** tecrit etmekten başka bir amaç taşımaz. Anti - komünizmin temel işlevi hep proletaryayı müttefiklerinden koparma sonucunu doğurmuştur.

Dünya'da her zaman **«Anti - Sovyet»** ve **«Anti - Komünist»** propagandanın amacı ve hedefi; Proletaryayı müttefiki köylülük ve küçükburjuva tabakalardan **koparmak** veya bir birleşmeyi engellemek olmuştur.

Onlarla ittifaktan önce ve kesinlikle **«Anti - Sovyet»** tavırlarını terketmeleri istenmelidir.

«Proleter Çizgi» Blok için bir **köylülük** ararken, tam tersine bu politikasıyla proletarya ve köylülüğün ittifakını koparacak siyasetleri, köylü temsilcisi olarak görür.

Bu ise, Blok politikasını **terk** etmenin ilk adımı olmaktan başka bir sonuç doğurmaz.

Sonuç olarak; Vatan Partisi III. Kongresinde Azınlık Partiden istifa ettiği için Parti'nin politik hattına karşı **«Proleter Çizgi»** döğüşecektir. Ve bu çizginin temel karakteri **Anarşizmdir**. Bugüne kadar ki mücadele içinde Anarşizm olgunlaşmış ve Parti atalete uğradığı için de en yüksek noktasına varmıştır. Böylece **«sol»** likidatörlük, tasfiyecilik açığa çıkmıştır.

İçinde yaşadığımız politik ortamda hem VP güçlü değildir. Hem de işçi sınıfı hareketi yatıştırılmıştır. Şimdi de yeniden bir toparlanmayı ve yükselmeyi önleyebilmek için sindirilmektedir. İşte böyle bir ortamda her ortaya çıkan nüans, eğer oportünizme düşerse hızla tasfiyeciliğe varması kaçınılmazdır. Partinin ve ortamın durumu buna gerekçe olabilir.

İşte Anarşizm de, **örgütlenme** konusunda **«organ yok tüzük yok»** çığlığıyla likidasyon yaparken, taktik olarak ta Partiyi yaban burjuvazinin Partisi olarak ilân ederek likide etmektedir.

Öyleyse **III. Kongre, tıpkı birinci kongre gibi varlık ve yokluk mücadelesi olacaktır.** İşçi sınıfı, Partinin bugüne kadarki taktiklerini sınamıştır. Bu nedenle **«Vatan Partisi'ni burjuva Partisi olmaktan kurtarma»** çığlığı altında yatan **Tasfiyeci anlayışı** kavrayacaktır. Zor da olsa bu böyledir.

M. ÖZLER

Bunun sonuçlarını her gün görüyoruz. Bu gizli inkâr hızla açık bir saldırıya dönüşüyor. Gün geçmiyor ki, —ister sosyalist ülkelerde olsun— en tecrübeli, en örgütlü işçi sınıfı partilerinden birinin Marksist - Leninist öğretinin en temel ilkelerinden birini düşünce veya davranışça inkâr ettiğini duymayalım, görmeyelim.

Bunun acısını tüm insanlık çekiyor. Tıpkı devrimci bir sınıftan yoksun Antika Medeniyetler gibi, tıpkı içinde döllenmiş bir tohum bulunmayan elverişli şartlardaki bir yumurta gibi kokuşma ve çürüme her yeri kaplıyor.

Antika Medeniyetlerde, bu kokuşmaya dışarıdan gelen barbarlar bir son verebiliyor, derebeylik egemenliğinin oluşturduğu kabuğu kırabiliyordu. Bugün buna da olanak yok. Başka gezegenlerde yaşayan, bizim yapamadığımızı yapmış, komünist toplumu kurmuş insanların uçan dairelere gelip insanlığı bu çürümeden kurtarmasını, kapitalizm kabuğunu kırmasını da bekleyemeyiz.

Bu durumda ne oluyor? Çürüme, tüm insanlığı nasıl yokolma tehdidiyle kuşatıyor? Bunun en ilginç örneği, insanlık için bir alarm zili olan örneği geçenlerde bir Güney Amerika ülkesinde yaşandı. Bir delinin yüzlerce insanı katleden ya da intihara götürdüğü olaydan söz ediyoruz.

Olaydan sonraki açıklamaların da gösterdiği gibi, çürüme özellikle emperyalist metropollerde zirveye doğru yükseldikçe, dayanılmaz hadde ulaşmıştır. Tüm insanlık, bir eroinmanın, bir delinin cinnetine, yüzlerce tarikat müridinin olduğu gibi, kurban dahi olabilir.

Bu olağanüstü kritik konjonktür içinde, insanlığı çürümekten ve yokolmaktan ancak proletarya'nın devrimci teoriyle silahlanması kurtarabilir.

İşte tam bu noktada, insanlığın kaderi Türkiye'nin kaderiyle kopmaz bir bağlılık içine girmiştir bu gün.

Dünya ölçüsünde devrim bulutları, özellikle, geri ülkelerin belli bir gelişmişlik düzeyine ulaşmış olan, Türkiye, Mısır, İran, Brezilya gibi az çok ilerice olanları üzerinde toplanıyor.

Bu tür ülkeler içinde Türkiye, belki de çelişkilerin en uç noktasına vardığı ülkedir. Ve tüm gelişmeler ya devrim, ya faşizm ikilemini dayatmaktadır.

Bugünkü durumda, Türkiye Proletaryası, zamana karşı bir yarış içinde, ya devrimci teoriyle silahlı bir parti etrafında hızla örgütlenip, köylülüğü yedeğine alıp devrimi yapacaktır. Ya da, bunu yapamadığı takdirde, şimdiden başladığı gibi, çürüme tüm toplumu saracak, kitlelerin memnuniyetsizliği en gerici, faşist partilerin değirmenine akacaktır.

Türkiye Proletaryası'nın bu görevi başarabilmesi için: önce ortada devrimci teoriyle silahlı bir Parti olması gerekir. Devrimci bir parti için ise Marksizm - Leninizmin devrimci özünü yaşatan Devrimci Teori...

İşte, Türkiye'de bu teori var ama bu teoriyle silahlı bir parti yok. Ama o teorik taban bile, yarım asırdır Leninizmin başına geldiği gibi, burjuva metafizik yosunlarla örtülmüş. Tıpkı Leninizm gibi içi boş bir sözler yığını haline getirilmiş yedi yıldır.

Aşağıda, bu devrimci teoriyi, henüz üstüne bütünüyle kaplıyamamış burjuva ideolojisi yosunlarından çıkarma çabasına girilecektir.

Bu görev başarılmadan, Türkiye Proletaryası Devrimci bir Parti'ye sahip olamaz. Devrimci bir parti olmadan: Türkiye proletaryası önündeki eşsiz olanaklardan yararlanıp devrimci görevini başaramaz.

Türkiye Proletaryası bu görevi başaramazsa, yani şu an Dünya'da belki de çelişkilerin en uzlaşmaz noktasına vardığı ve devrimci teoriye sahip tek ülke olan Türkiye'de devrim başarılamazsa: Dünya Proletaryası'nın bir an önce devrimci bir teorinin yol göstericiliğine kavuşması olağanüstü zorlaşır.

* * *

Aşağıdaki rapor, devrimci teoride burjuva metafizik yorumlarla yapılan tahrifat ve bayağılaştırmalara karşı mücadelenin bir parçası olmak amacındadır. Bu amaca ulaşmak için teorik savaş, bugün Vatan Partisi'nde en pratik iş olmuştur. İlerdeki sayfalarda bu en pratik işin, Vatan Partisi'nde iki ayrı sınıfın bakış açısının ifadesi olan, iki ayrı ele alınışı görülecektir.

Bu iki farklı perspektiv, iki farklı gündem demektir; problemi koyuşun iki farklı ifadesidir. Komisyon raporu, en temel sorunları, bizzat partinin politik hattını tartışma konusu yaparken, MK edebiyatı «pratik» ve «ileri görevler» bahanesi ile, parti çizgisinin tartışılmasını engellemeye çalışmaktadır. Komisyon raporu «Doktorcu veya Kıvılcımcı hareketin eleştirisi (1971 - 1978)» ana başlığı altında parti hattını, Doktorcu hareketle tarihi ve mantıki bağlılığı içinde eleştiriye tabi tutmaktadır. MK edebiyatı ise, parti hattının doğruluğunu savunmaya yönelik değil, parti hattının tartışılmasını önlemeye yönelik bir çabanın ifadesidir. O bakımdan, kongre edebiyatlarının birbirini karşılamadığı, ya da ortada bir sağırlar dialoğu olduğu iddia edilebilir. Oysa bu gerçekliğin sadece bir yanıdır. Çünkü kongre edebiyatları aynı zamanda aynı konunun (gündem: problemi koyuş) ele alınış yordamlarının ifadesidir.

Elbette daha problemi koyuşta, sorunları ele almada, yani gündemde iki ayrı sınıfsal bakış açısının farklılığı kendisini gösterecektir. Çünkü problem hangi sınıfın anlayışına, çıkarlarına uygun olarak konulursa, o sınıfın anlayışı, çıkarları doğrultusunda bir çözüm yoluna girilebilir. O nedenle iki farklı gündemin, iki farklı sorunları ele alış metodunun mücadelesi, Vatan Partisi'nde Teşkilât Toplantılarının günlerini, aylarını aldı. Vatan Partisi'nde parti-içi ideolojik mücadele, aylarca bir gündem savaşı olarak yürütüldü.

Benzer bir gündem mücadelesi, RSDİP'in Londra Konferansında yaşanmıştır. Lenin, gündem konusundaki farklı yaklaşımların ne anlama geldiğini şöyle açıklıyor:

«Sosyal-Demokrasi'nin Burjuva Partilerine Karşı Tavrı sorunu, «genel» veya «teorik» diye bilinen sorunlardan biridir. Yani belirli bir anda partinin karşılaştığı herhangi belirli pratik görevle doğrudan bağlantılı olmayan sorunlardandır. RSDİP'nin Londra Konferansı'nda Menşevikler ve Bundcular böylesi sorunların gündeme sokulmasına karşı şiddetli bir mücadele yürüttüler ve maalesef bunda hiçbir gruba bağlı olmayan Troçki tarafından da desteklendiler. Partimizin oportünist kanadı, diğer Sosyal-Demokrat partilerinkiler gibi, kongre için «İŞE DAYANAN» veya «PRATİK» BİR GÜNDEMİ SAVUNDU. «GENİŞ ve GENEL» sorunlardan kaçtılar. Son tahlilde geniş, ilkeye dayalı siyasetin biricik gerçek, pratik siyaset olduğunu unuttular. DAHA ÖNCEDEN GENEL SORUNLARI HALLETMEDEN KISMİ SORUNLARLA UĞRAŞAN HERHANGİ BİRİNİN KAÇINILMAZ OLARAK VE HER ADIMDA, KENDİSİ FARKINDA OLMADAN BU GENEL SORUNLARA «KARŞI GELECEĞİNİ» UNUTTULAR. Her tekil durumda bunlara körcesine karşı çıkmak, kişinin siyasetini en kötü yalpalamaya ve ilke yoksunluğuna mahkûm etmesi demektir. «Bolşevikler kongre gündemine oldukça çok sayıda «genel» sorunları» dahil etmek üzerinde ısrar ettiler.» (Biz majiskülledik).

Aşağıdaki edebiyat, Vatan Partisi teşkilât toplantılarında parti çizgisinin tartışılmasını hedefleyen, en temel, en teorik sorunları ele alan bir gündemi savunan işçi sınıfı sosyalizminin, parti çizgisini eleştirisini ifade etmektedir. MK edebiyatı ise, —tıpkı düzeninin yanlışlığını ve gereksizliğini bilen egemen sınıfın, düzeninin tartışılmasını yasaklaması gibi— parti çizgisinin tartışılmasını engelleyen ve tartışmaları burjuva sosyalizminin burjuva ufku ve mantığı içine hapseden bir gündem anlayışının ifadesidir.

İşte bu nedenle, farklı gündemlerin işlenmesi demek olan ebediyatların birbirini karşılamadığı, bir sağırlar dialogu oluşturduğu, işin sadece bir yanıdır diyoruz. En temel sorun : problemi koyuş (gündem) açısından her iki edebiyat da, farklı sınıf çıkarlarının ifadesidir. Bu temel sorun açısından edebiyatlar, birbirini karşılar; aynı temel konunun iki ayrı sınıfın çıkarları açısından ele alınışını yansıtırlar.

VATAN PARTİSİ'NİN BURJUVA SOSYALİST SAPITMASININ ÇÖZÜMLEMESİ

(...) Önceki bölümde «Kıvılcım Grubu»nu ele alırken, onun «ortodoks doktorcu» görünüm altına gizlenmiş burjuva sosyalizminin iki temel karakteristiğini ele almıştık : a) Olayları sınıf mücadelesi öğretisiyle açıklamayı terk (yani Tarihsel Maddeciliği terk); b) Genel ile özel'in, zaruret ve özgürlüğün, hayat ve ilkelerin diyalektik anlayışını terk (Yani Diyalektik Maddeciliği, temel kategorilerin diyalektik kavrayışını terk).

Bu en genel, metodolojik sapmalar, onun tüm düşünce ve davranışlarında ortak olan yandır. Ama, bu çizginin eleştirisini sırf bu metolojik eleştiri ile sınırlamak, onun sınıf içeriğini metodolojik sapıtmadan hareketle göstermiş olmak yetmez. Çünkü, bu özellikler, yalnızca doktorcu görünüm altındaki burjuva sosyalizminin değil, tüm burjuva sosyalizmlerinin, tüm burjuvazinin özellikleridir.

Gerek Vatan Partisi (1977-78), gerek Kıvılcım Grubu (1974-76) sırf burjuva sosyalizmleri değil, ortodoks doktorcu görünümlü burjuva sosyalizmleridir. O halde, şimdi onu diğer burjuva sosyalizmlerinden ayıran bu görünüş özellikleri içinde ele almak, bu sapıtmayı daha somut olarak incelemek gerekiyor.

İşte, bu bölümde, Vatan Partisi çizgisinin Program, Strateji, Taktik, Örgüt gibi konularda öğretiyi nasıl tahrif ettiğini, ne gibi sapıtmalar içinde bulunduğunu göstermeye çalışacağız.

Kıvılcım Grubu, 1977 Ocak ayındaki Birinci Kongre'den sonra, kesin olarak Vatan Partisi'ne damgasını vurdu. Bir grub olarak kendini lağvetti ama buna karşılık tüm ideolojisi, o zamandan beri, Vatan Partisi'nin Kongre kararları halinde onaylanmış resmi hattını oluşturdu.

Bu nedenle Vatan Partisi'nin eleştirisi aynı zamanda Kıvılcım grubunun eleştirisi, Kıvılcım grubunun eleştirisi de aynı zamanda Vatan Partisi'nin eleştirisi sayılabilir ve birbirini bütünler.

PROGRAM SAPITMASI

Vatan Partisi 1. Kongresinde, daha önce, kurucularca Program'ın kimi yerlerinde yapılmış değişikliklere bile tahammül edilmez, 1954 tarihli metin aynen kabul edilirken (*) bir program sapıtmasından sözetmek garip gelebilir.

Böyle bir anlayış, Proğram sapıtmasını program metninde yapılan bir değişiklikle özdeş tutar. VP I. Kongresi'nin yaptığı şöyle ifade edilebilir: O 1954 program metnini DOKUNULMAZ, TABU haline getirmiş ve o Programın tüm mantık sonuçlarını inkâr etmiştir.

Burjuvazi de, devrimci döneminin önderlerine aynı şeyi yapar. Onları doğrudan doğruya karşıya alamayacağı, devrimci anıların henüz taze olduğu dönemlerde, Devrimci önderlerinin düşünce ve davranışlarının özünü, tüm mantık sonuçlarını gizler. Ama bu gizleyişine sis perdesi yayabilmek için, herkesten çok o devrimci dönem önderlerinin geleneğini sürdürüyormuş gibi görünür. Çünkü böyle bir görünüme bürünmedikçe özü, açıktan bir saldırıya boğamaz. Ama birkaç nesil geçip te, devrimci anılar unutulunca; burjuvazi tüm devrimci içeriğinden boşaltılmış biçimiyle, öğretiyi, yeni kuşakların beynine şırınga ettikçe, giderek yalnız «devrimci bir kürk» olmaktan başka bir işe yaramıyan öğreti sonunda açık saldırılarla tümüyle reddedilebilir hale gelir.

Bizde bunun ilginç bir örneği: M. Kemal'dir. Burjuvazi daha sağlığında onu dokunulmaz, tabu yaptı. Öldükten sonra bedenini yedi kat yerin altında labirentler içinde gizledi; Firavunların mezarları gibi: mezarına giden yolları **«korku babası»** heykellerle çevreledi; ruhunu da yedi kat gökler ötesinde bilinçten uzak tuttu. Bütün bunlar hep «Atatürkçülük»ün kanıtı gibi koyuldu. Gerçekte ise bütün bunlar saldırı öncesi ricat taktiğinden başka bir şey değildi.

Mustafa Kemal gibi —çok sığ— bir burjuva devrimcisinin başına bunlar gelirse: Kıvılcımlı gibi bir proletar devrimciye burjuva sosyalizminin neler yapabileceği tahmin edilebilir. Görünüşte öğreti DOKUNULMAZ, TABU haline getirilir; özde ise gerçekten «DOKUNULMAZ» olması gereken devrimci özü: —«dokunmak» ne kelime!— havaya uçurulur.

İşte Vatan Partisi Program ve Tüzüğü'nün başına gelen tam da budur. Sözde onlara hiç dokunulmamıştır, en küçük değişikliklere bile tahammülsüzlük gösterilmiştir. Ama öte yanda, onların tüm mantık sonuçları; tüm özü berhava edilmiştir.

Vatan Partisi I. Kongresi'nde alınan: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 No'lu kararlar, gerçekte bir program değişikliği, bir program sapıtmasından başka birşey değildirler. Devrimci Vatan Partisi Programı yerine bir Reformlar Programının geçirilmesinden başka bir şey değildirler.

Şimdi bu konuyu önce genel olarak; sonra tek tek kararlar halinde ele alalım.

I — DEVRİM VE REFORM:

Vatan Partisi I. Kongre kararları: Devrim Programı yerine Reformlar Programının, dolayısıyla, Devrimci Mücadele yerine, Reformlar için Mücadele'nin geçirilmesidir, dediğimize göre: Reform ve Devrim konularının önce ilkesel olarak ele almak daha açıklayıcı olacaktır.

Devrim: Toplum gelişimindeki NİTELİK değişikliğidir. **Reform:** Toplum gelişimindeki NİCELİK değişikliğidir.

Bu durumda, Kapitalist bir toplumda, sömürü ve baskının her türlüsünün KAPİTALİST toplumun NİTELİĞİ içindeki değişikliklerle, yani REFORM'larla ortadan kaldırılamıyacağının bilincinde olan Proletarya: bir NİTELİK DEĞİŞİKLİĞİ —yani DEVRİM— için savaşır. DEVRİM'i ise YIĞINLAR yapar, yığınların devrimci mücadeleye kazanılması ise: yığınlar üzerinde, sanki reformlarla acılara son verilebileceği hayallerini yayan; yığınların gündemine NİTEL DEĞİŞİKLİK (DEVRİM) için mücadeleyi koymalarını engelleyen REFORMİZME; REFORMİST HAYALLERE KARŞI AMANSIZ BİR SAVAŞ ile mümkün olabilir.

Burjuvazi için de durum zıt olarak aynı özellikleri gösterir. Burjuvazi, yığınların GÜNDEMİNE bir nitelik değişikliğini, bir devrimi aldığı takdirde egemenliğini sürdüremiyeceğini bilir. Kapitalist toplumda daima memnuniyetsiz olan ezilen, sömürülen yığınların tepkisini Reformlar mücadelesine yöneltmediği takdirde; yığınların gündeminde kapitalizm niteliği içindeki değişiklikleri tutmadığı takdirde; gündeme devrim sorunun gelmesini engellemediği takdirde egemenliğini sürdüremiyeceğini bilen egemen sınıf: Devrimci Programlara karşı savaşır.

Bu savaşı özellikle iki biçim altında yapar:

Açık **Burjuva Liberalizmi:** Bir devrimin sömürü ve baskıya hiçbir zaman son veremiyeceği düşüncesini yayar. «Devrim Gereksizdir.»

Burjuva Sosyalizmi: «Evet» der, «haklısınız, anca bir devrim baskı ve sömürüye son verebilir. Ama o devrimi yapabilmemiz için önce bazı mevziler kazanmamız gerekmektedir. Ondan sonra devrim gündemimize gelebilir. Biliyorsunuz Marksizm-Leninizm de reformları reddetmemektedir» Böylece daha dolambaçlı bir yoldan aynı noktaya varılır. «Devrim Şimdilik Gereksizdir.»

Biri, «şimdilik», biri «ebediyen» diyerek, son duruşmada gündeme DEVRİM İÇİN MÜCADELE'nin koyulmasını engellerler. Nicel Değişiklikler, Reformlar uğruna «savaşı» koyarlar.

Proletaryanın Reformlar için mücadele karşısındaki tutumu, Kapitalizmde ve sosyalizmde birbirine zıttır.

Kapitalizmde, kapitalizm çerçevesinde yapılacak değişiklikler uğruna mücadele yerine; kapitalizm yerine sosyalizmi geçirme mücadelesini öneren proletarya; sosyalizmde, sosyalizm niteliği içindeki değişiklikleri REFORMLARI savunur. Ancak reformlarla sosyalizmi güçlendirebilir. Proletarya, sosyalizmde reformları savunup uygulayarak, sosyalizmi güçlendirmediği takdirde; kapitalist dünya'nın varlığı nedeniyle ortaya çıkan sorunların kitlelerde yarattığı memnuniyetsizlik: onların bir nitelik değişikliğini gündeme getirmelerine, dolayısıyla bundan burjuvazinin, emperyalizmin bir KARŞI-DEVRİM için yararlanmalarına yol açabilir.

Bu nedenledir ki: **«Reform DEVRİMCİLER TARAFINDAN ve DEVRİM İÇİN yapılırsa, tarihi bir değer ve ileri bir adım kazanır.»** (**«Devrim Nedir?»**, s. 37. abç)

Bu ikinci ilke; buna bağlı olarak yukarıda gördüğümüz birinci ilke neydi?

«Devrimin ÖLÜM KALIM KERTESİNDE GEREKLİLİĞİNİ, ÖNEMİNİ İNKÂR EDEN ıslahatçılar REFORMİST adıyla GERİCİLERİN EN KURNAZI VE EN KORKUNCU sayılırlar.» (**«Devrim Nedir?»**, s. 36. abç)

Şimdi şu soruya cevap arayalım:

Hangi sınıflar Reformlar için mücadeleyi; hangi sınıflar devrim için mücadeleyi gündeme koyarlar?

Bu «zamana ve zemine» göre değişir.

Derebeylik döneminde burjuvazi devrimci'dir. Kendi egemenliğini kurunca —19. uncu yüzyıl klasik kapitalizmi için konuşursak— tutucu veya karşı-devrimci olur.

Burjuvazinin bir devrimle iktidara gelip, demokratik devrim görevlerinin önemli bir bölümünü başardığı, **klasik kapitalizm içinde küçük - burjuvazi Radikal Reformcu**'dur. Proletarya ise Devrimci'dir.

Bu klasik kapitalizmdedir. Şemalaştırırsak (tüm tehlikelerine rağmen gerekli): Büyük Toprak Sahipleri: Karşı-Devrimci; Burjuvazi: Tutucu; Küçükburjuvazi: Reformcu; Proletarya: Devrimci'dir.

Ancak, Proletarya'nın Devrimci'liği sabit kalmak üzere, burjuvazi ve küçükburjuvazinin devrim ve reform karşısındaki tutumları kapitalizme geçiş biçimi ve tarihsel gelişim bakımından değişir.

1848'den sonra burjuva demokratik devrimi gündeme gelen ülkelerde, burjuvazi devrimden korkar ve daha siyasi iktidara gelmeden Reformist olur. Derebeylikle uzlaşıp Bonapartizmi - Bismarkizmi kurar. Buna karşılık **böyle ülkelerde küçükburjuvazi devrimci demokrat olur.** Proletaryanın devrimci müttefiki olur.

Bunun bir diğer örneği de, Devrim Öncesi Rusya'dır. Burjuvazi ve onun Partisi: Liberal **Kadet**'ler Çarlık'la uzlaşır; daha iktidar öncesinde reformizme; dolayısıyla karşı-devrimci Çarlığa hizmete kayar. Ama buna karşılık demokratik köylülük devrimci'dir.

Gelelim bize, 20'nci yüzyılda Türkiye'ye ve benzerlerine :

20.nci yüzyılda, Kapitalizm tekelci aşamasına ulaşır. Burjuvazinin bir sınıf olarak egemenliğinin yerini: Tekelci Finans - Kapitalistler zümresinin ekonomi, politika, kültür vs. üzerindeki egemenliği alır. Buna bizde bir de Antika Derebeyliğin: Tefeci - Bezirgân sınıfın ortaklığı katılır.

Böyle bir ülkede; **Kapitalist sınıfın Finans-Kapitalistler dışında kalan zümreleri; iktidarda,** Bismark Almanyası veya Çarlık Rusyası gibi toprak ağaları; antika derebeyler değil, **bizzat kapitalist sınıfın içinden bir zümre egemen olarak bulunmasına rağmen:** karşı-devrimci değil; **reformist** olur. Yani kapitalizm çerçevesinde, Finans - Kapital Tefeci - Bezirgân sınıfların vurgun ve sömürüsünü; politikaya, kültüre kayıtsız şartsız egemenliğini sınırlayacak tedbirlerden yana olur. Ancak bu rereformlar, uygulandıkları takdirde Finans-Kapitalizmin egemenliğini sağlamlaştırmaktan başka bir sonuç vermez.

Buna karşılık, böyle ülkelerde, **küçükburjuvazi: Devrimci**'dir. Demokrat devrimcidir.

Bu nedenle; yani burjuvazi ve küçükburjuvazinin benzer konumları nedeniyle Çarlık Rusyası ve Bugünkü Türkiye gibi ülkelerde, Proletaryanın bu sınıflara karşı tavrı esas olarak aynıdır; aynı olmalıdır.

Bu tavır kısaca şöyle özetlenebilir:

Yaban burjuvaziyi tecrit; reformist liberal ütopya ile savaş. Köylülüğün (küçükburjuvazinin) devrimci demokrasisiyle ittifak ve aynı zamanda demokrat ütopya ile savaş.

Şimdi şu soruyu soralım: Türkiye'de Reformist Liberal Burjuvazi'nin partileri, hangi partilerdir? Cevap için yine Rusya ile parelellik kuralım:

Çarlık Rusyası'nda Liberal Burjuvazinin başlıca büyük Partisi Kadet Partisi idi. Ama burjuvazinin tek partisi; başlıca partisi bu olmadı. Burjuva liberalizmi; burjuva sosyalizmi biçimi altında, Marksist görünümlü partiye de sahip oldu: Menşevikler. Hareketin başlıca gelişim aşamalarına bağlı olarak: burjuva sosyalizmi, marksist görünüm altında çeşitli adlarla anıldı.

Bu Liberal burjuva çıkarlarının, Marksizm Lafzı ardındaki ifadesi:

1890'larda **Legal Marksizm** adını Program tartışmaları sırasında aldı. Aynı burjuva liberalizmi, Marksist hareket içinde taktik konusu tartışılırken: **Ekonomizm**; 1903'den sonra örgüt konusunda: **Menşevizm**; 1907 yenilgisinden sonra **Likidatörlük** adını aldı. 1914'den sonra ise **sosyal şovenizm.**

Lenin, Sosyal Demokrasi içindeki bu birbirinden ayrı gibi görünen sapıtmaları aynı sınıfsal kökten geldiğinin; gerek mantıki gerekse kişiler olarak bağları bulunduğuna pek çok kereler (Örnek: **«Sosyalizm ve Savaş»**) dikkati çeker. Biz burada **«Oniki Yıl Kolleksiyonuna Önsöz»**ünden bir bölümü almadan geçmeyelim:

«Son oniki yılda (1895-1907), Rus Marksizmi'nin ve Sosyal-Demokrasi'sinin iki akımı arasındaki mücadeleye dönüp baktığımızda, «Yasal Marksizm»in, «Ekonomizm»in ve «Menşevizm»in bir ve aynı tarihsel eğilimin değişik biçimleri olduğu gerçeğini görmemezlik edemeyiz. Bay Struve'un (1894) ve benzerlerinin «Yasal Marksizm»i, Marksizmin Burjuva Edebiyatındaki yansımasıydı (altını Lenin çizmiş) **«Ekonomizm», gerçekte, işçiler için ekonomik, Liberaller için politik mücadele olarak özetlenebilecek, burjuva- liberal «Credo»da** (a.L.ç.) **ortaya konan programın uygulayıcısı, 1897 ve onu izleyen yıllardaki Sosyal-Demokrat faaliyetlerin ayrı bir akımı idi. Menşevizm yalnızca bir edebi akım veya yalnızca Sosyal-Demokrat faaliyetlerin içinde bir eğilim değildir. Menşevizm, Rus devriminin birinci dönemi (1905-07) boyunca kendi ayrı politikasını** —pratikte işçi sınıfını burjuva liberalizminin kuyruğuna takan (a.L.ç.) **bir politikayı— uygulayan kenetlenmiş bir hiziptir.»** («Revizyonizme, Oportünizme, Doğmatizme Karşı», s. 134).

Türkiye'ye gelelim:

Burjuvazinin —Liberal Reformist— başlıca Partisi: CHP'dir. Rusya'daki Kadet Partisi'nin benzeri sayılabilir.

Peki, sosyalizm içinde burjuva Liberalizminin sınıf konumundan kaynaklanan başlıca eğilimler nelerdir?

Bu noktada Türkiye'de hareketin iki kez doğması ve bir tek Parti içinde gelişmemesinden dolayı değişik bir görünüm çıkar. Rusya'da her konakta, yeni sapıtma diğerinin yerine alır ve eski konaktaki biçim bağımsız bir hareket olarak yokulurken; Türkiye'de yeni sapıtmanın yanısıra eskisi de bağımsız varlığını sürdürür.

Örneğin, Rusya'da Ekonomizm'den sonra Menşevizm çıkar. Bir süre sonra Ekonomistler menşevikleşir; menşevikler ekonomistleşir, kaynaşırlar. Ortada bir menşevizm kalır. Ayrıca Ekonomizm diye bir hareket kalmaz.

Türkiye'de ise, bizim ekonomistler, Menşeviklere önemli bir güç transfer etseler de; Menşeviklerin yanısıra ayrı bir hareket veya Parti olarak varolmaya devam ederler. Kafaları karıştıran durum budur.

1920'lerde, hareket bir tek TKP biçiminde örgütlüyken, bizdeki durum da az çok Rusya'ya benzer. 1927'den sonra örgüt konusundaki sapıtma; yani menşevizm tüm partiye egemen olur. 1950'lere kadar ulaşılır. TKP veya «İlerlemecilik» namı altında günümüze kadar gelir.

Ama 1960'lardan sonra, devrimci hareket yeniden doğar. 1960 sonrası «Başlangıç» konağı'nın burjuva sosyalizmi TİP ve o çizginin ifadesi olan M. A. Aybar ile bugünkü S.D.P. (Sosyalist Devrim Partisi) ütopizm konağının burjuva sosyalizmi olarak; «Marksist» ama «Leninist» olmayan bir çehre içinde varlığını sürdürmektedir.

1967'lerden sonra, Devrim Stratejisi tartışmaları: Rusya'da Legal Marksizm denen Struve'ciliğin boy verdiği program tartışmasıdır. Bugünkü TİP, o zamanki Aren-Boran'cılık Program Tartışması döneminin burjuva sosyalistleridirler.

1970'lerde Kıvılcımlı, M.D.D.'cilerle özellikle TAKTİK sorunlarında bir kopuşma olarak ortaya çıkmıştır. Çünkü özellikle tartışma noktası özgüç ve yedek güçler sorunu üzerindeydi. Bugünkü TSİP'in **Lâfta** ittifaklar konusunu TİP'den daha «doğru» koyması'nın nedeni budur.

Bu durumda, Örgüt sorunuyla birlikte ortaya çıkan Kıvılcımcı hareket içindeki burjuva sosyalizminin, yani I. Kongreyle resmileşmiş VP çizgisi'nin payına da Menşevizm düşer.

İşte bütün bu SDP, TİP, TSİP, TKP, VP (1977-78) gibi partilerin hepsi: Rusya'da bir tek Menşevik hizip parti halinde idiler. Ve genel olarak menşevizm diye anılabliecek bu **«tarihsel eğilim»,** özünde: Liberal burjuvazinin çıkarlarının sosyalist hareket içinde savunulmasından başka bir şey değildir. Liberal burjuvazinin tüm sınıf özelliklerini içinde barındırır.

Lenin, menşevizmin burjuva liberalizmi ile olan bu

(*) **Birinci Kongre'de alınan kararda; «Kongremiz, Vatan Partisi'nin 1954 Programını esas alır. Daha sonra yapılan değişiklikleri geçersiz sayar..» deniyordu.**

bağlılığına sürekli parmak basar: **«Menşevik marksizmi, Burjuva liberalizminin ölçülerine göre yeniden biçilmiş Marksizmdir.»** (**«Burjuva Partilerine Karşı Tavır»**, Lenin)

Bütün bu burjuva liberal özlü sosyalist partiler, Devrim yerine Reform mücadelesini koymakta mıdırlar? Evet. Bütün bu Partiler «ACİL» görev olarak işçi sınıfının önüne REFORMLAR için mücadeleyi koymaktadırlar.

Vatan Partisi'nin bu işi nasıl yaptığını anlamak için ve tüm bu Partilerin ortak niteliklerini göze batırmak için, önce TİP, TSİP ve TKP'nin, programlarında, Reformlar mücadelesini nasıl öne koyduklarını görelim:

Bütün bu Partilerin programı iki bölümden oluşur. Bir bölüm: Demokratik Devrim taleplerini içerir (Bunları ne derece doğru formüle ettiği ayrı bir konu. Bir örnek olarak **«TKP Programı'nın Eleştirisi»**ne bakılabilir.). Diğer bölüm: **«acil görevler»**i içeren **«Reformlar»**, **«Dönüşümler»** bölümüdür. Bu bölümleriyle, bu partiler, reformları «acil» görevler olarak ele alır, yani bu, devrim: «o reformlar kadar acil değil», demektir.

Demek ki bu partilerin programlarında bir reformlar bölümü bulundurmaları; Devrim'i ekmek kadar, su kadar acil bulmamaktan; reformlar uğruna mücadeleyi devrim mücadelesinin önüne koymaktan başka bir anlama gelmez. Yani onlar: **«Devrimin ölüm kalım kertesinde gerekliliğini, önemini inkâr eden»**, **«en kurnaz ve en korkunç»** gericilerdir.

Ve bu, Burjuva Sosyalist Partiler, Reformlar için —bugünkü ekonomi ve sınıf ilişkileri çerçevesindeki değişiklikler için— mücadeleyi, devrim için mücadelenin önüne «acil» diye koyarak; İşçi Sınıfı'nı burjuvazinin, Liberallerin kuyruğuna takarlar; «uç muhalefet»e indirgerler; devrimci bilincini yozlaştırır, reformist hayaller yayarlar. Bunun sonucu ise o «acil» denen Reformlar bile elde edilemez. Çünkü egemen sınıf, ancak **devrim'i engellemek** için Reformlara yanaşabilir. Reformlar devrim için mücadelenin **«yan ürünleri»** dirler.

«İşçiler ne kadar zayıf olursa, onlar üzerindeki reformcu etki o kadar güçlü, burjuvaziye bağımlılıkları o kadar büyük ve burjuvazinin çeşitli kaçamaklarla reformları ortadan kaldırması o kadar kolay olur. İşçi sınıfı hareketi ne kadar bağımsız olursa, amaçları o kadar derin ve geniş, reformculuğun sınırlılığından o kadar özgür ve işçilerin koşullarındaki düzelmeyi koruması ve onlardan yararlanması o kadar kolay olur.» (**«Marksizm ve Reformculuk»**, V.İ.Lenin, Tasfiyecilik Üzerine, s. 343)

Bu reformizm sözü edilen Partilerin programlarında nasıl formüle edilir?

TKP Programı'nın birinci bölümü: **«Demokratik Dönüşümler»** (= Reformlar) başlığını taşır. Bu başlık altında **«Politik ve Ekonomik alanda Ulusal Egemenliğin Yeniden Kurulması»** denerek 19 maddelik reform talepleri sıralanır.

TKP Programı'nın İkinci Bölümü: **«İLERİ DEMOKRASİ»** başlığını taşır. Bu bölümde —doğruluğu bir yana— proletaryanın minima —demokratik devrim— programına giren taleplerin yer aldığı söylenebilir.

Bu bölümün varlığı bir **süs** olmaktan başka bir anlam taşımaz. Çünkü bu bölümdeki demokratik devrim'in ne zaman gündeme geleceği belli değildir. Bu nedenle TKP'nin tüm ajitasyonu Reformlar için mücadeleyi öne çıkarır.

Aynı sistematik, aynı Reform taleplerinin Devrim Programının önüne koyulması ve Demokratik Devrim Programının boş bir yığın haline getirilmesi olgusu TSİP Programında da vardır.

TSİP Programı'nın **«EK»** bölümünde, Reformlar, şu başlık altında: **«ACİL»** olarak, devrim görevlerinin önüne koyulur: **«Demokratik Halk İktidarına Giden Yolda Halkımızın Acil Talepleri.»**

Aynı durum TİP Programında da vardır. **«TEMEL GÖREV»** bölümünde Reform talepleri şu başlık altında sunulur: **«Sosyalizm Doğrultusunda Ülkenin Demokratikleşmesi ve Emperyalizmin Geriletilmesi İçin Yapacağı Mücadeleyi Parti Aşağıda Önerilen Biçimlerde Somutlaştırır.»**

TİP Programı'nın bu bölümündeki «Güncel ve İvedi» talepler, TKP Programının «DEMOKRATİK DÖNÜŞÜMLER»; TSİP Programı'nın «ACİL TALEPLER» dediği reformların ta kendisidir.

Ve Burjuva Sosyalist Partilerin tüm bu Reform Programları, **özünde**, CHP'nin 1976 yılında kabul edilen Reform Programı'nın «Marksist» bir üslupla tekrarından başka bir anlama gelmezler.

Tüm burjuva sosyalist partilerde, Reformların Devrimden daha acil olarak, ayrı bir talepler bütünlüğü halinde yer alması rastlantı değildir. O partilerin burjuva karakterinin de kanıtıdır.

Devrimci Proletarya, reformlar için mücadeleyi değil, reformlar için mücadeleyi acil bir görev olarak öne koyanlarla mücadeleyi acil bir görev olarak önüne koyar.

İşte Vatan Partisi I. Kongresi, aldığı kararlarla, reformlar için mücadele edenlerle mücadeleyi değil, reformlar için mücadeleyi öne koyarak «Doktorcu» bir görünüm altında işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takar.

1954 tarihini taşıyan, daha sonra 1971'de yine Kıvılcımlı'nın redaksiyonu ile ikinci baskısı yapılan Vatan Partisi Programı: bir Demokratik Devrim programıdır. Türkiye halkı için ekmek kadar, su kadar acil talepleri içerir.

«V.P. Tüzük ve Programının özelliği şudur: Bir işçi partisi bugün iktidara gelirse, akşama kalmadan ne yapabilecekse onlar, açık olaylar ve rakamlarla verilmiş tekliflerdir...» (H. Kıvılcımlı, **«Halk Savaşının Planları»**)

Bu programa dokunmayıp, dokunulmaz, tabu kılan Kongre, bir seri numaralanmış kongre kararları halinde; «acil» diyerek, tıpkı TSİP, TİP, TKP programlarında olduğu gibi bir reformlar programı formüle edip, devrim görevlerinin önüne koydu.

VP I. Kongresi'nin bu Reformlar Programı'nın diğer burjuva sosyalist partilerin reform programlarından başlıca farkları: a) Ayrı bir bütün metin oluşturmaması; b) Dolayısıyla sistemsiz ve dağınık olmasıdır.

Şimdi bu reform taleplerini içeren kararların başlıcalarını tek tek ele almadan önce son bir noktaya daha açıklık getirelim.

Yukarıda, Türkiye'deki Burjuva Sosyalist Partilerin nicel çokluğunun nedenlerini açıklarken, VP'nin payına Örgüt konusunda bir sapmanın düştüğünü söylemiştik. Şimdi tutup program konusunda bir sapmanın da VP'de varlığından da söz etmemiz, itiraza yol açabilir.

Böyle bir itiraza cevabı yine, Rus örneğinden, Lenin versin:

«O sıralar (1904'ün ilk yarısı) Menşevikler'le ayrılıklarımız örgütsel konularla sınırlıydı. Menşevik tavrını «örgütsel sorunlardaki oportünizm» olarak nitelemiştim. Buna itiraz ederek P.B. Akselrod, Kautsky'ye: «programatik ve taktik görüşlerle doğrudan ilişkisi olmayan, bağımsız bir şey gibi ileri sürülen bu örgütsel sorunlardaki oportünizm'i benim alık kafam almıyor» diye yazıyordu. (...)

«Örgütsel görüşlerdeki oportünizmin taktik görüşlerdekiyle dolaysız bağı, Menşevikler'in 1905-07 arasındaki bütün sicilinde yeterince ortaya çıktı.» («Oniki Yıl Kolleksiyonuna Önsöz», Lenin)

Taktik oportünizmin daha sonra program sorununa da —zorunlu olarak, mantık sonucu gereği— yayıldığı malum.

Neden böyledir? Neden, böyle, herhangi bir sorunda ortaya çıkan sapıtma tüm diğer konulara da —Program, Strateji, Taktik, Örgüt, Mücadele Biçimi vs.— yayılır?

Çünkü: Sapıtma, son duruşmada bir sınıfın çıkarlarının ifadesi olduğu ve o çıkarlar ister istemez diğer alanlarda da Proletaryanın çıkarlarıyla da çatıştığı için...

Çünkü: her sapıtma özünde metodolojik bir sapıtma olduğu yani Diyalektik Maddeci metod ve mantığın reddi anlamına geldiği için... Metafizik-Skolastik metod ve mantık, diyalektikle ulaşılmış sonuçların sistemini sonunda inkâr etmek, kendi özüne (metafizik özüne: dolayısıyla proleter olmayan sınıfın çıkarlarına) uygun bir sistem, sonuçlar bütünlüğü oluşturmak zorunda olduğu için (...).

VP ajitasyonunun niteliği

Sosyalist gazetesinin arka sayfası, artık gelenekleşmiş bir biçimde genellikle fabrikalardaki sömürüden, grevlerden, sarı sendikacıların oyunlarından sözeder. Bu konulardaki haber ve yazılar arka sayfa'nın genel karakteristiğidir.

Fabrikalardaki sömürü ve zulmü anlatmak, teşhir etmek, işveren ajanı gangaster sendikacıların oyunlarını açıklamak; başarılı bir grevde hangi taktiklerin uygulanması gerektiğini, nasıl örgütleneceğini vs. anlatmak henüz sosyalist bir eylem değildir.

Bunlar pekala bir sendika gazetesinde sendikacıların da yapabileceği türden işlerdir. Bu tür eylem akıllı bir liberalin, bir burjuva sosyalistinin her zaman için yaptığı ve yapabileceği türden bir eylemdir.

Bu tür eylemler hakkında Lenin şunları yazıyor:

«Tek sözcükle, iktisadi (fabrika) teşhirler, iktisadi mücadelenin önemli bir manivelasıydı ve şimdi de öyledir. Ve işçilerin kendi kendilerini savunmalarını zorunlu kılan kapitalizm varoldukça, bunlar, bu önemlerini korumayı sürdüreceklerdir. Avrupa'nın en ileri ülkelerinde bile, geri bir sanayi kolundaki, ya da unutulmuş bir ev sanayii kolundaki aşırı haksızlıkların teşhir edilmesinin, sınıf bilincinin uyanması için, sendikal mücadelenin başlaması ve sosyalizmin yayılması için bir başlangıç noktası olabileceği hala görülebilir.

«Rus sosyal-demokratlarının büyük çoğunluğu, son zamanlarda, hemen hemen bütün zamanlarını fabrika koşullarının teşhirinin örgütlendirilmesine ayırmışlardır. (...) O kadar ki, bunun, **kendi başına ele alındığında**, özünde henüz sosyal-demokrat olmayıp, yalnızca sendikal çalışma olduğu gerçeğini gerçekten de gözden kaçırmışlardır.» («Ne Yapmalı?», s. 72-73)

Demek, kendi başına ele alındığında, sosyalistin arka sayfasındaki sömürü ve zulmü teşhir eden (hatta haber veren, yeterince teşhir bile edemeyen) eylem, henüz sosyalist bir çalışma değildir.

Buradaki «kendi başına» ayırımı, elbet, genel olarak önemlidir. Bu eylem gerçi henüz sosyalist bir eylem değildir ama, kitlelere gerçekten öncü olacak her sosyalistin aynı zamanda yapması gereken eylemdir.

Bu noktayı not ettikten sonra, konuyu daha somut olarak ele alalım.

Sosyalist 15 günde bir çıkabilen, topu topu 4 sayfalık bir gazetedir. Buna karşılık, Türkiye'de DİSK'e bağlı hemen hemen her sendikanın, hemen her sosyalist parti ve eğilimin bir haftalık veya 15 günlük gazetesi vardır ve onlar bu teşhirleri çok daha başarılı ve geniş imkânlarla yapmaktadırlar.

Sınırlı imkânlarıyla, sosyalizme en çok katkıda bulunmak isteyen bir proletarya sosyalisti, bu durumdan yararlanarak, fabrika teşhirleri vs. yönündeki ajitasyonu. sendikacılara ve diğer burjuva-küçükburjuva sosyalistlerine, hatta liberallere bırakarak, kısıtlı olanaklarını onların her somut durumdaki tavırlarından hareketle gerçek sınıf içeriklerinin teşhirine ayırır. Çünkü bu işin küçümsenmesi, işçi sınıfı üzerinde burjuva ideolojisinin egemenliğinin devamının küçümsenmesi demektir.

Kısıtlı imkânlarda, ekonomik teşhir yerine siyasi teşhire olabildiğince önem vermek hem mümkün, hem gereklidir. Burjuvazi «Marksist» olmasının kefaretini ödiyerek, proletarya sosyalizmine bu olanağı sağlamaktadır.

Evet, burjuva sosyalizmleri, işçi sınıfı içinde reformist hayaller yayıyor; işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takıyor. Ama bunun bir de kefaretini ödemek zorunda kalıyor. İşçilere Marks, Engels, Lenin'in kitaplarını; bilimsel sosyalizm öğretisinin en temel kavramlarını (DİSK eğitim kursları gözönüne getirilsin) öğretmek zorunda da kalıyor. Ve böyle yaparak, devrimci bir partinin sırtındaki yükün bir bölümünü kendisi yüklenmiş oluyor. Böylece proletarya sosyalizmine, kendisiyle mücadele için daha büyük olanaklar sağlıyor. Bu olguya Lenin şöyle dikkati çekiyor:

«Hareketin başlangıç aşamalarında, bir sosyal-demokrat aşağı yukarı kültürel çalışma ajitasyon üzerinde yoğunlaşmak zorunda kalıyordu. Şimdi bu görevler, birer birer, harekete katılan yeni güçlerin, daha geniş kesimlerin ellerine geçmektedir. DEVRİMCİ ÖRGÜTLER, GERÇEK **POLİTİK** LİDERLİK FONKSİYONU ÜZERİNDE, İŞÇİLERİN PROTESTOLARI VE YAYGIN HOŞNUTSUZLUKTAN **SOSYAL-DEMOKRATİK** SONUÇLAR ÇIKARMAK ÜZERİNDE GÜNDEN GÜNE DAHA ÇOK YOĞUNLAŞMIŞLARDIR. (biz majiskülledik) Başlangıçta işçilere, hem gerçek hem de mecazi anlamda, alfabeyi öğretmek zorundaydık. Bugün politik okur-yazarlık standardı öyle muazzam yükselmiştir ki, BÜTÜN ÇABALARIMIZI devrimci akıma örgütlü bir yön vermeyi hedef almış sosyal-demokratik amaçlar üzerinde toplayabiliriz ve toplamalıyız. Şimdiye kadar üzerinde o kadar çaba harcadığımız «hazırlık» çalışmalarının büyük bir kısmını, şimdi liberaller ve legal basın yapmaktadır. Bugün, artık zayıflamış yönetimin baskı altında tutamadığı demokratik fikirlerin ve taleplerin açık propagandası öylesine geniş bir alana yayılmış bulunuyor ki, biz hareketin BU YEPYENİ SEYRİNE AYAK UYDURMAYI ÖĞRENMEK ZORUNDAYIZ. Tabii, bu hazırlık çalışması içinde hem darılar, hem de buğdaylar vardır. Tabii, şimdi sosyal-demokratlar burjuva demokratların işçiler üzerindeki etkisine karşı mücadeleye DAHA FAZLA DİKKAT ETMEK ZORUNDA kalacaklardır. Fakat BU ÇABA bizim, politik bilinçten yoksun kitleleri uyandırmayı başlıca hedef alan ÖNCEKİ GÖREVİMİZDEN ÇOK DAHA FAZLA GERÇEK SOSYAL-DEMOKRATİK MUHTEVAYA SAHİP OLACAKTIR.» (Lenin, «Yeni Görevler ve Yeni Güçler», Kitle İçinde Parti Çalışması, s. 26-27)

İşte VP de, kısıtlı olanaklarının (15 günde bir çıkabilen gazetenin hemen hemen 1/4'ünün) gerçek sosyalist muhtevaya sahip işlere ayrılmaması NİCEL olgusu bile: onun burjuva sosyalizminin, gazetedeki yazıların konularının dağılımında tezahürüdür. Diğer bir deyişle, gazete'nin **yapısı** ajitasyonun, görevinin içeriğine (ilkelliğine-burjuva niteliğine) bağlı olarak şekillenmektedir. Bilindiği gibi işlevlerdeki değişmeler, yapıda değişmelere yolaçar. İlkel bir yapının varlığına yolaçar.

Özetlersek: a) Arka sayfa'daki yazılar NİTELİK olarak henüz sosyalist bir eylemin, ajitasyonun kapsamına girmez. Ekonomist-Sendikalist bir kapsamdadır. b) Bu nitelikteki bir ajitasyona Sosyalist gibi seyrek ve az çıkan bir gazetede ortalama 1/4 oranında yer ayırmak: bu NİCEL olgu bizzat burjuva sosyalist niteliğin bir kanıtı ve tezahürüdür. Arka sayfa'daki ajitasyonun durumu bu. Ön sayfaya gelince:

Ön sayfa ile ilgili olarak 31-61. sayılar arasındaki ilk 30 sayıdan bir istatistik inceleme çıkardık. Bu istatistik tablolar aşağıda yer almaktadır.

SOSYALİST GAZETESİNİN 31-61. SAYILAR ARASINDA İLK SAYFADAKİ YAZILARIN —KABACA— KONULARA GÖRE DAĞILIM TABLOLARI

SAYI (NO)	SAYI ADEDİ	CHP'yi iknaya yönelik yazılar	MC ve Fin.-Kapit. karşı kuru ajitas.	Diğer	Toplam
31-51 (MC dönemi)	20	27	55	39	121
51-61 (CHP dönemi)	10	28	12	19	59
Toplam	30	55	87	58	180

TABLO (I) : TAM SAYILARLA

—o—

SAYI (NO)	CHP'yi iknaya yönelik yazılar	MC ve F-K'e karşı kuru ajitasyon	Diğer	Toplam
31-51 (MC dönemi)	%23	%45	%32	%100
51-61 (CHP dönemi)	%48	%20	%32	%100
Toplam 30 sayının ortalaması	%30,5	%37,2	%32,3	%100

TABLO (II) : YÜZDE DAĞILIMINA GÖRE

—o—

Tablolardan görüleceği gibi, Ön sayfa'nın 1/3'ünden fazlası finans-kapital ve MC'ye karşı yazıları içermektedir. (%37,2).

Bu yazıların NİTELİĞİ, İÇERİĞİ nedir?

«MC ve Finans-Kapitale karşı Ajitasyon Yazıları» kategorisinde topladığımız bu yazıların içeriği tamı tamına şöyle özetlenebilir:

«Ey Millet! İşte yine işsizlik şu kadar, pahalılık bu kadar artıyor. Yine zamlar ve develüasyon geliyor (veya yapıldı). Bunları boğazımızdan geçirmek için yeni baskı tedbirleri geliyor; faşist çeteler beslenip, cinayetler işleniyor. Bütün bunların sebebi parababaları ve onların kokuşmuş düzenidir. Ama onlar bu düzeni sürdüremiyeceklerdir. vs., vs..»

Bunun bir abartma olduğu düşünülebilir. Değildir. Birkaç sayıdan birkaç örnek verelim:

«İlk sayının manşeti: «Seçimler Bu düzeni Kurtarabilir mi?» dir. Altındaki yazı şöyle başlıyor ve devam ediyor:

«MC iktidarı Türk parasının değerini Amerikan doları karşısında %26,3 düşürerek enternasyonal finans-kapitale hizmetlerini sunmuşlardır. Her yıl milyarlarca dolar dış ticaret açığı vererek, yardım-kredi adı altında milyonları iç ederek, Türkiye'yi senelerce faizlerini bile ödeyemeyeceği borçlar içine atmışlardır. (...) İşsizlik, bu hayasız talan yüzünden çığ gibi artırılmıştır. Türkiye halkının ekmeğini %50 pahalandırarak ona cehennem hayatı yaşatmışlardır. (...) MC iktidarı bu kokuşmuş her yanı çatırdayan düzeni yaşatmak için zulümden başka biçare'ye başvurmuyor. (...) Milliyetçi Cephe iktidarı başına gelecekleri önceden görerek seçimlerin öne alınmasına boyun eğmek zorunda kaldı. (...) Ama biz şuna inanıyoruz ki, finans-kapital düzeni SEÇİM yapmakla yakasını kaçınılmaz ölümünden kurtaramayacaktır.»

Bütün bu ve benzeri şeyler, günlük liberal basının bile, her allahın günü söyledikleri; sendika organlarının yazdıkları veya diğer burjuva - küçükburjuva sosyalist organların tekrarlayıp durdukları sözler değil midir? Sosyalist'in onlardan farkı: «Parababaları» veya «Finans-Kapital» gibi sözcüklerde ve bol kelime oyunlarında, halk deyişlerinde toplanır.

Bazı başlıkları, rasgele aktararak durumu biraz daha somutlayalım:

«Seçimler Bitti Bunalım Sürüyor» (Sürmemesi için Reformlar mı gerek?). «Parababaları Ecevit'i Korkutabibilecek mi?» (Liberal burjuvaziye cesaret. Gerçek Sosyalist'in görevi ise, korkaklığını (kişisel değil, sınıfsal) göstermek, sınıfsal nedenlerini açıklamaktır. Liberal burjuvaziye hatta Ecevit'e (kişi olarak) cesaret vermek değildir.). «Yeni bir MC'ye Karşı Birleşelim Direnelim» (CHP gelsin!). «Develüasyon ve Zamlar Vatana İhanettir.»; «Yeni Vergiler Geliyor»; «Yeni Zamlar Kapıda» (Bunlar «Hürriyet» veya «Tercüman»ın başlıkları olmasın?). «İktidar Halka İhanet Ediyor» (Günaydın!..). «Zamlara Karşı Savaş Sosyalizm İçin Savaştır» (Bu, tüm oportünizmi veciz bir şekilde sergiliyor. Düzenin sonuçlarına karşı savaşa: «Sosyalizm İçin Savaş» diyor.

Sanırız bu kadar yeter, Sosyalist'in ilk sayfasının 1/3'ünü kaplayan «MC ve Finans-Kapital'e karşı Ajitasyon» kategorisindeki yazıların içeriğinin apaçık bir burjuva liberalizminden başka bir şey olmadığı; her liberal günlük, hatta Finans-Kapital basınında dahi hergün rastlanan yazılar.

Birinci sayfanın diğer 1/3'ünü (%30,5) CHP ile ilgili yazılar alır.

Bari bu yazılarda, CHP'nin gerçek yüzünün teşhir edildiği; işçi sınıfı üzerindeki liberal etki ile mücadele edildiği sanılabilir. Değildir. Denenler şöyle bir kaç sözcükle özetlenebilir:

«Ey CHP, Parababalarından korkma, onlardan medet umma. İşçi sınıfına güven, Sosyalistlere dayan. Sağa kayma. Bakın gene sağa kaydı. vs., vs..»

Bütün bunlar ne demektir? CHP ile, liberal burjuva reformizmini kimin daha akıllıca savunabileceği kavgasıdır. Hep CHP'nin taktikleri eleştirilir. Hep sosyalistlerden, işçi sınıfından koparsa tükeneceği, sonunun iyi olmayacağı söylenir. (Gerçek bir proletarya sosyalisti ise «tüketmeye», işçi sınıfından «koparmaya» çalışırdı.) Bütün bunlar daha «akıllı» bir burjuvanın daha «aptal» burjuvaya nasihatleridir. Ama, bütün bunlar sosyalizm adına «Sosyalist» gazetesinde yapılınca, akıllılık ve aptallık zıddına döner.

CHP ile ilgili 1/3'ün niteliği'ne **rasgele** seçilmiş bir örnek :

«Geçici hükümet oluşu ve güvenoyu alamayışıyla iyice şaşkına dönen CHP'nin hükümet programına yönelttiği «eleştiriler» ipe sapa gelir cinsten değildir. CHP sözcüsü Ali Nejat Ölçen, MC'nin programının gerici özünü deşifre edeceği, halkımıza nelere mal olacağını anlatacağı yerde (A.N.Ö. bunları anlatsa Sosyalist'in eleştirecek yanı kalmayacak) en az hükümet programı kadar genel, soyut ve anlaşılmaz (veya çok iyi anlaşılır) laflar etmiştir. (Akıllı bir liberal «somut» ve «anlaşılır» olurdu.) Programın ne olması gerektiği (MC'ye akıl vermeliydi), kendilerinin siyasetinin ne olduğu üzerinde bile durmamış (bizimki dururdu)...» (Sayı: 40)

Görüldüğü gibi, bütün eleştiri, eleştirinin biçimine'dir.

Birinci sayfanın geri kalan üçte biri «Halk Cephesi» edebiyatı (CHP, cepheden kaçma, CHP ile cephe kurabilmek için sosyalistler bir araya gelmeli. Birlik iyidir. Ayrılık kötüdür); DİSK ile ilgili haber ve yorumlar (Namuslu oportünizm nasıl yapılır?). Dış politika ile ilgili harcıalem yazılar v.s.'dir. Bu yazıların da nasıl bir bakış açısı taşıdığı buraya kadarki eleştirilerden tahmin edilebilir.

Üçüncü sayfa, yazıların devamlarını kapsadığından esas olarak Birinci ve Dördüncü sayfanın özelliklerini taşır.

İkinci sayfa'da ise daha ziyade «Halk Cephesi» edebiyatı ve diğer sosyalistlerle polemikler yeralır. Hiçbirinin sınıf içeriği teşhir ve tesbit edilmez. (Bu yazıların genel özellikleriyle ilgili bir yazı ekte yer alacaktır.)

Toparlarsak: Sosyalistlerin ajitasyonunda tüm olarak proleter sosyalistçe olan hiç bir şey yoktur. Onun ajitasyonunun içeriği ya bir sendika gazetesi gibi ekonomik ajitasyon; ya liberal bir günlük gazete gibi egemen zümreye karşı liberal ajitasyon ya da diğer burjuva sosyalistlerde olduğu gibi: CHP'yi işçi sınıfından kopmamaya ikna'dır. Sosyalist'de diğer burjuva sosyalist partilerin ajitasyon ve propagandasından farklı olan tek nokta: diğer burjuva sosyalist partileri kendisiyle birlikte harekete ikna çabasıdır. Diğer bir fark da, bütün bu burjuva sosyalizminin «Doktorcu» bir termineloji ile bezenmiş olmasıdır.

«Herhangi bir örgütün niteliğini doğal ve kaçınılmaz olarak belirleyen şey, o örgütün eylemidir.» («Ne Yapmalı?», s. 125)

VP'nin «eyleminin içeriği» ekonomist-sendikalist ve dolayısıyla liberal bir ajitasyondur. «İlkel» bir ajitasyondur. Bu içerik VP'nin örgütsel yapısını da ilkel bir örgüt yapısı olarak belirler. İlkel Fonksiyonlar, ilkel bir ajitasyon, ilkel bir yapı, ilkel bir örgüt ortaya çıkarır. Primitivizm ebedileşir.

Bunu da ilerde Örgüt Sapıtması bölümünde ele alalım.

* * *

Demokratik Devrim'i en az program olarak önüne koyan proletarya: Bu görevini başarmasına yardımcı olacak yedek gücü; küçük burjuva demokratizminde yani köylülükte bulabilir. Köylülüğü müttefik olarak koyabilmek ise: Küçük Burjuvazi, burjuvazi ve proletarya arasında bocalayan tabakalardan oluştuğundan, köylülük üzerinde burjuvazinin etkisiyle; **«Liberal ütopya»** ile —Türkiye için konuşursak: **«demokratik sol düzen»** ütopyasıyla— mücadeleyi gerektirir. Köylülük üzerindeki burjuva etkisinin yenilmesi: Liberal reform talepleri yerine demokratik devrim taleplerinin köylülükçe benimsenmesi; ya da köylülüğün demokratik devrimci kalıplar öne süren partileri desteklemesi demektir. Bu ise, burjuva reformizminin her türlüsü ile —Günümüz Türkiye'si için konuşursak— CHP, SDP, TİP, TSİP, TKP ve VP'nin bugünkü çizgisi ile kıyasıya savaş gerekir. Ancak böyle bir savaş, işçi sınıfı üzerindeki burjuva ideolojisinin egemenliğine son verip, işçi sınıfının bağımsız bir güç olarak ortaya çıkmasını: Köylülüğü liberal hayallerden kurtarmasını sağlayabilir.

Ama bütün bunları, ancak, en acil ve en az görev olarak Demokratik Devrim'i gündemine koyan bir proletarya partisi yapabilir. Demokratik Devrim görevinin öne koyulması: köylülüğün kazanılması görevini koyar.

Buna karşılık, Liberal reformları acil görev olarak öne koyan bir parti, ister istemez, bu görevi başarmasına yardımcı olacak güçlerle ittifakı —yani liberal burjuvazi ile ittifakı— bir görev olarak öne çıkaracaktır.

Program bu mekanizmayla taktiğe yansır.

İşçi sınıfı, liberal burjuvaziyi kaybetmeden (ya da —daha doğrusu— liberal burjuvazi tarafından yitirilmeden) köylülüğü kazanamaz. Köylülüğü yitirmeden de liberal burjuvaziyi kazanamaz. Her kazanç bir kayıptır. Her kayıp bir kazanç.

Her biri liberal reform programını «acil görev» olarak önüne koyan, burjuva sosyalist SDP, TİP, TSİP, TKP, VP'nin yayın organlarında birtek taktik işlenmektedir: CHP'yi kendileriyle ittifaka ikna etmek.

CHP kimin partisidir? Liberal burjuvazinin... Bu durumda çabanın tek anlamı şudur: Liberal Burjuvaziyi (CHP'yi), işçi sınıfı ile birlikte (sosyalistlerle birlikte) davranmaya ikna etmek... Ne için?.. «Acil reformlar» için.

Bütün bu taktik: işçi sınıfı içinde burjuva nüfuzunu yayar. İşçi sınıfını burjuva reformlar için mücadele perspektifine hapseder. Dolayısıyla işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takar.

TİP ve TSİP'in **«anti-faşist birlik»** taktikleri, şiarları. TKP'nin **«UDC»**si VP'nin **«Halk Cephesi»** özünde hep reformlar için burjuvazinin partisini birlikte harekete çağrıdan başka birşey değildirler. Tüm o **«Cephe»** çağrıları —önündeki ismi **«Ulusal Demokratik»; «anti-faşist»; «Halk»** olmuş fark etmez— bir tek anlama sahiptir: Acil «REFORMLAR» **için: Burjuvazi ile** ittifak.

Burjuva Sosyalizmlerinin oportunist programlarının mantıkî sonucu olan bu oportunist taktiğine karşı, proletarya sosyalizminin devrimci demokrat programının mantıkî sonucu olan devrimci taktiği ne olmalıdır.

Acil görev: Demokratik Devrim olduğuna göre: Sınıflar ölçüsünde hedef: Liberal Burjuvazi'yi tecrit köylülüğü kazanmaktır. Bunun için:

1 — CHP ve diğer burjuva sosyalist partilerin **reformlar programına karşı:** Devrimci Demokrat bir programı alternatif olarak koymak.

2 — Dolayısıyla Burjuva Sosyalist partilerin gerçek sınıf içeriği sırıtır. Proletarya onların etkisinden kurtulur.

3 — Böylece, henüz küçük parti ve eğilimler düzeyinde de olsa proletarya ve küçük burjuva partilerin ittifakı sağlanmış; köylülüğü kazanma savaşı başlamış olur.

4 — Ve nihayet böyle bir güç, CHP içindeki küçük burjuva radikalizminin Liberal burjuvaziden kopmasını; CHP'nin bölünmesini sağlar.

Böyle bir taktiğe: **«Devrimci Demokrat Blok»** taktiği adı verilebilir.

Program sapıtmasını ele alırken, Rusya'daki ve Türkiye'deki sınıf konumlarının benzerliğinden sözetmiştik. Aynı yakınlık taktik alanda, politika alanında da sürer. Rus Proletaryası'nın Partisi olan Bolşevik Parti, Burjuva sosyalist menşeviklere karşı hep küçük burjuva demokratizmiyle ittifakı savunur. Buna karşılık menşevikler hep Kadet Liberallerinin kuyruğunda dolaşır.

Proletarya Partisi ile Küçük-burjuva demokrat partiler arasındaki bu ittifaka Rus devrimcileri, bizimkine benzer şekilde **«Sol Blok»** taktiği veya politikacı demektedirler.

Bu taktiğin Programatik kaynağına ilişkin olarak Lenin şunları yazıyor:

«Bay Struve'a karşı yazılan 1895 makalesi okunurken, bunun birçok bakımdan kendini takip edecek ekonomik incelemelerin (bilhassa Kapitalizmin Gelişmesi) bir özeti niteliğini taşıdığı akılda tutulmalıdır. Son olarak okuyucunun dikkatini bu makalenin son sayfalarına çekmek isterim. Bu sayfalarda, burjuva devriminin eşiğindeki bir ülkede, demokratik devrimci bir akım olarak Narodnizmin (Marksist açıdan) olumlu yanları ve rolü vurgulanmaktadır. Bu, oniki, onüç yıl sonra İkinci Duma seçimlerinde «Sol Blok»ta ve «Sol-Blok» taktiklerinde pratik ve politik ifadesini bulan önerilerin teorik formülasyonu idi. Menşeviklerin işçi sınıfının ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğüne karşı çıkan kesimi, bir Sol Blok'a kesinlikle veya gösterilemez düşüncesi ile, devrimci Sosyal-Demokratların çok eski ve o derece de önemli geleneğini —**Zarya** ve eski **Iskra** tarafından sonuna kadar şiddetle savunulan geleneği— bozdular. **Narodnizm konusunda aynı teorik temel ve Marksist görüşlerin kaçınılmaz bir sonucu olarak, şartlı ve sınırlı «sol-blok» taktiklerine rıza gösterilmesi gerekiyordu.»** (Revizyonüzme, Oportunizme, Dogmatizme Karşı, s. 117. 18) (abç)

Yine program ve taktikler arasındaki ilişkiyi açıklayan şu satırlar da son derece dikkate değer:

«Bolşevikler, proletaryanın demokratik devrimde **öncü** rolünü üstlenmesi gerektiğini iddia ediyorlardı. Menşevikler ise, onun rolünü bir «uç muhalefet»e indirgiyorlardı. Bolşevikler, muzaffer bir devrimin «işçi sınıfı ve köylüğün devrimci-demokratik diktatörlüğü»nü ifade ettiğini

unutmaksızın, devrimin sınıfsal karakterini ve sınıfsal ifadesini olumlu bir biçimde yorumladılar. Menşevikler ise, burjuva devrimini o denli yanlış bir biçimde yorumladılar ki, sonuçta işçi sınıfının rolünü burjuvaziye bağlayan ve burjuvaziye bağımlı kılan bir anlayışa vardılar.

«Bu ayrılıkların pratik faaliyete nasıl yansıdığı iyi bilinmektedir. (Türkiye'de hiç bilinmemektedir). Buligin Duma'sını Bolşevikler boykot ettiler, Menşevikler tereddüt ettiler. Witte Duma'sını Bolşevikler boykot ettiler, Menşevikler ise, halka oy kullanmaları, ancak Duma'ya oy vermemeleri için yalvararak, tereddüt ettiler. **Bolşevikler, «Sol'un bir Yürütme Komitesi» kurulması için propagandaya paralel olarak, kararlı bir biçimde anayasal hayalleri ve Kadet karşı-devrimciliğini teşhir ederken, Menşevikler, Birinci Duma'da Kadet Bakanlığını ve Kadet politikasını desteklediler. Daha da öte, İkinci Duma seçimlerinde, Bolşevikler bir Sol Blokun kurulması için çalışırken, Menşevikler Kadetler'le blok kurulması çağrısında bulundular, vb., vb..»** (age. s. 133. abç.)

Uzun uzun aktardığımız bölümlerde, **«Sol Blok»** taktiğinin program (Struve'ların «Legal Marksizm»i bir program sapıtması idi) ve Strateji (Lenin, «İki Taktik» de bizlerin strateji dediğimiz konuyu tartışır) ile bağlantısı açıkça koyulmaktadır.

Burada yine Lenin'den aynı konuyla ilgili şu alıntıyı yapmadan geçmeyelim:

«Bolşeviklerin genel teorik tahlillerinin devrimin iki yılı tarafından, **onaylanmış** olduğunu hemen göreceksiniz. Sosyal Demokrasi kesin liberalizme karşı durmak zorunda kalmış, **Trudovikler ve Narodnikler'le «birlikte vurmak» zorunda kalmıştır**; bir çoğunluk oyu ile İkinci Duma bu üstünlüğü tesis etmiştir. Proletaryanın devrimci mücadelesini desteklemeyi reddedenleri, halkın ikiyüzlü düşmanları olarak teşhir etmek yolundaki **Menşevik iyi niyetleri, liberallerle onların sloganlarının kabul edilmesine dek varan politik bloklar kurma ile son bulmuştur.**

«Teorik bir tahlil temelinde, Bolşevikler 1905'de burjuva devriminde Sosyal-Demokratik taktiklerin merkezinin (pivot) liberalizminin ihaneti ve köylülüğün demokratik kapasitesi sorunu olduğunu önceden tahmin etmişlerdi. İşçilerin partisinin siyaseti üzerindeki bütün daha sonraki **pratikteki ayrılıklar bu merkez etrafında dönmüştür. Menşeviklerin Liberallerle bağımlılık siyaseti aslında tarihsel olarak taktiklerinin yanlış temelinden gelişmiştir.** («Burjuva Partilerine Karşı Tavır», Lenin, Kurtuluş. Sayı: 14)

Bolşeviklerin bu taktiği Ekim Devrimi'nde bile doğruluğunu kanıtladı. Ekim Devrimi günlerinde Bolşevikler yıllarca aynı parti içinde çalıştıkları Menşeviklerle değil S.R.'lerin sol kanadıyla ittifak yaptılar.

Rus örneğinin açıkça gösterdiği gibi: Devrimci bir Program; Demokratik Devrimi acil bir hedef olarak koyan minima program: İşçi sınıfının Köylülükle ittifak stratejisini gerektirir. Bu strateji somut koşullarda Proletarya Partisini Küçük burjuva partileriyle Bloklar kurma taktiğini gerekli kılar.

* * *

Birinci Kongre'nin 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 no'lu kararları program sapıtmasının bir reformlar formüle edilişinin ifadesiydi ve bu kararları Program Sapıtması bölümünde ele alınmıştı.

10 no'lu karar, V.P.'nin önceki iki yıllık çizgisini —hiçbir incelemeye dayandırmadan— mahkûm eder. Bu çalışmanın 1975-76 Vatan Partisi'ni eleştiren Üçüncü Bölüm'ü aynı zamanda, zımnen bu kararın eleştirisi anlamına da gelir.

Geriye 13, 12 ve 15 no'lu kararlar kalır ki, bunlar ilerdeki örgüt konusunun kapsamına girer.

1. nolu «İttifaklar Kararı»ndan başka, bir de 14 Karar numarasını taşıyan bir «Çağrı» vardır.

Bu Çağrı'nın **varlığı** ile Köylülükle ilgili hiç bir karar'ın (reform kararları çerçevesinde dahi) **bulunmaması,** burjuva sosyalizminin karakteristiği olarak zarurî bir birlik oluşturur.

14 nolu karar'da Tüm dünya proleterlerine, partilerine ve bilim adamlarına Kıvılcımlı'nın eserlerinin okunması, etüd edilmesi çağrısı yapılır. Bu çağrı gerek üslûp, gerek içerik bakımından diğer tüm kararlardan ayrılır. Sanki kongre kararları arasına bir raslantı sonucu girmiş gibidir. Ama bu rastlantı görünümünün ardında bir zarurî ilişki vardır. Zaruret: Burjuva sosyalizminin kendini en ortodoks, en özakideci, en tavizsiz «doktorcu» gösterme ihtiyacıdır. Ve o karar tam da bu ihtiyaca uygun düşer.

Diğer yandan, her konuda birşeyler söylemeye ahdetmiş gibi görünen Birinci Kongre Kararları arasında, Köylülükle ilgili hiç bir kararın, hiç bir sözün olmaması ayrıca çok anlamlıdır. Köylülüğün unutulmuş olması, —oportunistçe dahi olsa— sözetmeye hiç gerek bulunmaması bir Rastlantı değildir. Bu V.P.'nin yeni hattının köyülükle bir sorunu olmamasından ileri gelir. Aç insan ekmeği nasıl bulacağını düşünür. Hiç bir şey ona ekmeği unutturamaz. Devrim'i düşünen de köylülüğü nasıl kazanacağım.. Hiç bir şey ona köylülüğü unutturamaz. Reformlarla uğraşıp burjuvazinin peşine takılanların yoksul köylülükle bir alıp vereceği pek olmayacağından, köylülüğün unutulması raslantı o zaruretin diğer yanıdır (...).

ÖRGÜT SAPITMASI

«Program ve taktik sorunların birliği partinin birleştirilmesi, parti çalışmalarının merkezileştirilmesi için gerekli, ama henüz yetersiz bir koşuldur. Bunun için ayrıca bir aile çevresini enikonu aşmış olan bir parti için, belirlenmiş bir tüzüğü, azınlığın çoğunluğa, kısımların bütüne tabi olması olmaksızın sağlanamıyacak, örgüt birliği gerektir.» (Lenin)

Program ve Taktik konularındaki oportünizm, ister istemez örgüt konularında bir oportünizme yol açar. Çünkü Örgütsel çalışmanın İÇERİĞİNİ, Parti'nin Program ve Taktikleri belirler. Örgütsel çalışmanın içeriği ise o örgütün NİTELİĞİNİ belirler. **«Herhangi bir örgütün niteliğini doğal ve kaçınılmaz olarak belirleyen şey, o örgütün eyleminin içeriğidir.»** (Lenin, «Ne Yapmalı?», s. 125)

O halde şimdi, öncelikle, Vatan Partisi'nin Burjuva Sosyalist (Metafizik) teori temeli üzerinde şekillenen Program ve Taktik sapıtmasının onun örgütsel çalışmasını nasıl ilkel bir **içerikle** belirlendiğini kısaca tekrar hatırlayalım. (Bu konuya, Program sapıtmasının son bölümlerinde Sendikalar Kararı'nı eleştirirken ve «VP Ajitasyonunun Niteliği»ni ele alırken değinmiştik.)

Devrimci bir Parti, başlıca, birbirinden ayrılmaz iki görevi yerine getirmek zorundadır:

a) **«İşçi sınıfının siyasal Bilgi ve Siyasal Eğitim gereksinimini»** karşılamak.

b) Halkın, Genel Demokratik mücadelesinin önünde yer almak; **«Genel demokratik görevleri»** başarmak.

Bir burjuva sosyalist parti, her iki görevi de yerine getiremez.

a) **«İşçi sınıfı'nın siyasal bilgi ve siyasal eğitimini»** başaramaz.

Çünkü bu eğitim, her somut durumda sözlerin ve davranışların ardında hangi sınıfların çıkarlarının savunulduğunu göstererek başarılabilir.

Burjuva sosyalizmi ise, sınıf **mücadelesi öğretisinin terki** anlamına geldiğinden; işçi sınıfına bu eğitimi vermez.

«Eğer işçiler, öteki toplumsal sınıfların herbirini, entellektüel, manevi ve siyasal yaşamlarının bütün belirtilerinde gözleyebilmek için somut ve herşeyden önce güncel siyasal olgular ve olaylardan yararlanmasını öğrenmezlerse; eğer materyalist tahlil ve ölçütleri, nüfusun bütün sınıflarının, tabakalarının ve gruplarının yaşam ve eylemlerinin bütün yönlerine pratik olarak uygulamayı öğrenmezlerse, çalışan yığınların bilinci, gerçek bir sınıf bilinci olamaz. Kim, işçi sınıfının dikkatini, gözlemini ve bilincini, tamamıyla ya da, hatta esas olarak işçi sınıfı üzerinde yoğunlaştırıyorsa böylesi sosyal-demokrat değildir; çünkü, kendini iyi tanıyabilmesi için, işçi sınıfının, modern toplumun bütün sınıfları arasında karşılıklı ilişkiler konusunda tam bir bilgisi, sadece teorik bilgisi değil... hatta daha doğru olarak ifade edelim: teorik olmaktan çok, siyasal yaşam deneyine dayanan pratik bilgisi olması gerekir.» (Ne Yapmalı? s. 89-90)

İşte, VP'nin yaptığı faaliyet (DİSK Kongresi'ndeki Broşürler; Sosyalist Gazetesi'nin içeriği gözönüne getirilsin) yukardaki alıntıda olumsuzlanan, **«işçi sınıfının dikkatini... esas olarak işçi sınıfı üzerinde»** yoğunlaştırmadan başka bir şey değildir. Bir sendikacının ya da bir ekonomistin yaptığından başka bir şey değildir.

Böylece VP İşçi sınıfını siyasal bakımdan eğitme GÖREVİNİ yerine getirmez. Hayatın BÜTÜN ALANLARI (Ekonomik, Politik, Felsefi, Sanatçıl v.s.) ve BÜTÜN SINIFLARIN İLİŞKİLERİ alanında değil; «EKONOMİK TEMEL ÜZERİNDE SİYASİ MÜCADELE» alanında ve yalnızca İŞÇİ SINIFI üzerinde ajitasyon-propaganda yapar.

Bunun sonucu olarak «genel demokratik görevleri» (liberal-reformist görevleri değil) yerine de getirmez. Halkın demokratik mücadelesine öncülük etmez.

Çünkü, demokratik görevleri yerine getirmenin asgari şartı **demokrat** olmaktır. Reformlar uğruna mücadeleyi öne geçiren VP ise, bir reformcu olarak demokrasi mücadelesi görevini bırakmış demektir. İşçi sınıfının dikkatini kendi üzerine yığmak; bütün sınıfların bütün alanlardaki ilişkilerinden kaçmak: İşçi sınıfı'nın Halkın Demokrasi mücadelesinin öncüsü olmasını engeller. Böyle olunca da işçi sınıfı; bir «uç muhalefet» olmaktan öteye ye gidemez. (Bugün DİSK'te olduğu gibi)

Bir devrimci ise; yani gerçekten sınıfının bilincine ermiş bir işçi, bir öğrencinin, memurun, köylünün karşılaştığı her somut **«haksızlık»**, baskı gibi olaydan hareketle onda **«tüm siyasal düzenin beş para etmediği düşüncesi»**ni uyandırmaya; onu **«ekonomik temel üzerinde siyasi mücadele»** yani reformlar mücadelesinden **demokratik** ve **devrimci** mücadeleye **çekmeye** çalışır. Bunu yaparken, inançlarını hiçbir şekilde gizlemez. Böylece her sınıftan gerçekten devrimcileri de eğitir, Parti'ye katar.

«Bir demokratı dinlemek isteyen bütün toplumsal sınıfların temsilcileri için de mitingler düzenleme yol ve araçlarını bulmalıyız; çünkü pratikte «komünistlerin her devrimci hareketi desteklediklerini» ve bundan ötürü sosyalist inançlarımızı bir an bile gizlemeksizin bütün halk önünde genel demokratik görevlerimizi açıklamak ve vurgulamak zorunda olduğumuzu unutan kimse, sosyal-demokrat olamaz. Pratikte, her türlü genel demokratik sorunun ortaya atılmasında, öneminin belirtilmesinde ve çözüme bağlanmasında herkesin önüne geçme yükümlülüğünde olduğunu unutan kimse, sosyal-demokrat değildir.» (age, s. 105)

İşte, Vatan Partisi bu genel demokratik görevlerini de yerine getirmez. Bu iki **görevin** yerine getirilmemesi; ilkel bir **yapıya** uygun düşebilir.

İşçi sınıfı'nın kendiliğinden bilinci (burjuva bilinçtir): Sendikalizme varır. Sendikalist bilinç: ne işçi sınıfının siyasi eğitimini; ne de genel demokrasi görevlerini önüne koymaz.

Sendikalizm: İşçi sınıfı içinde, ekonomik alanda siyasi mücadele görevini yapar. Bu **görevi** yapan örgüt SENDİKA adını alan **yapı** olur.

Burjuva aydınlarının sosyalizmi (Burjuva sosyalizmi Reformizm): Bir aydın hareketi olmasına rağmen, sendikalizmle **aynı görevleri** yapar, ama **yapı** bakımından YUVAR (MAHFİL-ÇETE) denen **ilkel** bir örgüt biçimini alır.

Bunlar, mücadelenin gelişim aşaması bakımından, henüz **alt aşamasının** YAPI ve İŞLEV'lerini, yani **örgüt** ve **görevlerini** oluştururlar. İşçi sendikası ve Aydın Yuvar'ı aynı **fonksiyonları** yerine getiren iki değişik biçimli **yapıdır.** Onların bu ortak fonksiyonları nedeniyle, Türkiye'de de aydın yuvarları, sendikalarda kolaylıkla görevler alabilmekte-bulabilmektedir. Sendikalarda bu tür çalışma, çok yanlış olarak devrimci bir çalışmayla karıştırılmaktadır. Bu aydın yuvarların, sendikalar aracılığıyla **«işçi sınıfına gitme»; «işçi sınıfıyla bağlar kurma»** eylemi tam da ekonomistlerin yaptığı, savunduğu ve Lenin'in alay ettiğinden başka bir şey değildir.

Peki, Vatan Partisi ne bir sendika'dır ne de bir yuvar. Bir Parti'dir. Ama YAPI bakımından bir Parti **görünümünü** taşımasına rağmen GÖREV (İŞLEV: FONKSİYON) bakımından bir YUVAR'ın bir SENDİKA'nın İŞLEVLERİNDEN öteye gitmediğine göre ortada bir çelişki yok mu? Yok.

Çünkü, Vatan Partisi bir PARTİ görünümünde'dir, ama **özde** bir YUVAR yapısına sahiptir. Yalnız, Yuvarlar Parti içinde olursa FRAKSİYON adını alırlar. İşte, Vatan Partisi'nde YUVAR ilkelliği FRAKSİYONCULUK biçiminde ebedileşir (...).

VATAN PARTİSİ
OLAĞAN III. GENEL KONGRESİ
28 — 29 — 30 — 31 OCAK 1979

GÜNDEM :

1 — Genel Başkanın Açış Konuşması
2 — Divan Seçimi
3 — Konukların Konuşması
4 — Tüzük Değişikliği (Geçici Md.)
5 — Mali Raporun Okunması ve Aklama
6 — Partinin Politik Hattının Tartışılması
  a) Kıvılcımcı hareketin eleştiri-si-özeleştirisi (1971-1976)
  b) Program
  c) Strateji - Taktik
  d) Örgüt - Tüzük
7 — Kararlar
8 — Seçimler
9 — Dünya ve Türkiye Durum Değerlendirmesi

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ

Haftalık Siyasî Gazete (Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar) / Sahibi : Yaşar Yuva / Sorumlu Müdür : Mehmet Akyol / Adres : Bab-ı Ali Cad. No. 29/202 Cağaloğlu - İST. / F. Almanya Bürosu : Ali Temel Kurtaran, Postfach 1705 413 MOERS 1, Hesap : PschA 43 ESSEN Konto - Nr 641 80 - 432 / İsveç Bürosu : V. Orakçıoğlu, Box 5034 16305 SPANGA Stockholm, Postgirot : 431 309 3-9 / Dizgi - Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel. : 27 45 71 / Son Baskı Tarihi : 19.1.1979 / Abone Şartları : 6 Aylık 36 TL., Yıllık 72 TL.